

Dan id-dokument għe magħmul bil-hsieb li jintuża bħala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B** **DIRETTIVA 2008/48/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**
tat-23 ta' April 2008
dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE
 (ĠU L 133, 22.5.2008, p. 66)

Emendata minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Pagna	Data
► <u>M1</u>	Direttiva tal-Kummissjoni 2011/90/UE tal-14 ta' Novembru 2011	L 296	35	15.11.2011
► <u>M2</u>	Direttiva 2014/17/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Frar 2014	L 60	34	28.2.2014

Kkoreġuta minn:

- **C1** Emendi, Ġ.U. L 207, 11.8.2009, p. 14 (2008/48/KE)
- **C2** Emendi, Ġ.U. L 199, 31.7.2010, p. 40 (2008/48/KE)
- **C3** Emendi, Ġ.U. L 234, 10.9.2011, p. 46 (2008/48/KE)

**DIRETTIVA 2008/48/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW
U TAL-KUNSILL**

tat-23 ta' April 2008

**dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li thassar id-Direttiva
tal-Kunsill 87/102/KEE**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea,
u b'mod partikolari l-Artikolu 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali
Ewropew ⁽¹⁾,

Waqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE tat-22 ta' Diċembru 1986 għall-approssimazzjoni tal-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi ta' l-Istati Membri dwar il-kreditu lill-konsumatur ⁽³⁾ tistabbilixxi regoli f'livell Komunitarju dwar ftehim ta' kreditu lill-konsumatur.
- (2) Fl-1995, il-Kummissjoni ppreżentat rapport dwar l-operat tad-Direttiva 87/102/KEE u għamlet konsultazzjoni wiesgħa mal-partijiet interessati. Fl-1997, il-Kummissjoni ppreżentat rapport fil-qosor tar-reazzjonijiet għar-rapport ta' l-1995. Sar it-tieni rapport fl-1996 dwar l-operat tad-Direttiva 87/102/KEE.
- (3) Dawk ir-rapporti u l-konsultazzjonijiet urew differenzi sostanzjali bejn il-liġijiet tad-diversi Stati Membri fil-qasam tal-kreditu lil persuni fiżiċi in ġenerali u fil-kreditu lill-konsumatur b'mod partikolari. Analizi tal-liġijiet nazzjonali li għamlu traspożizzjoni tad-Direttiva 87/102/KEE turi li l-Istati Membri jużaw varjeta' ta' mekkaniżmi ta' protezzjoni għall-konsumatur, minbarra d-Direttiva 87/102/KEE, minhabba differenzi fis-sitwazzjoni legali jew ekonomika fil-livell nazzjonali.
- (4) Is-sitwazzjoni de facto u de jure li tirriżulta minn dawk id-differenzi nazzjonali f'xi każijiet twassal għal distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fost il-kredituri fil-Komunità u tohloq ostakoli għas-suq intern fejn Stati Membri adottaw dispożizzjonijiet obbligatorji differenti aktar stringenti minn dawk previsti fid-Direttiva 87/102/KEE. Hi tirrestringi l-hila tal-konsumaturi li jagħmlu użu dirett mid-disponibbiltà li dejjem qed tizdied tal-kreditu trans-konfini. Dawk id-distorsjonijiet u restrizzjonijiet jista' mbagħad ikollhom konsegwenzi f'termini ta' talba għal merkanzija u servizzi.

⁽¹⁾ ĠU C 234, 30.9.2003, p. 1.

⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' April 2004 (ĠU C 104 E, 30.4.2004, p. 233). Pożizzjoni komuni tal-Kunsill ta' l-20 ta' Settembru 2007 (ĠU C 270 E, 13.11.2007, p. 1) u Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-16 ta' Jannar 2008 (għadha mhix ippublikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Id-Deciżjoni tal-Kunsill tas-7 ta' April 2008.

⁽³⁾ ĠU L 42, 12.2.1987, p. 48. Id-Direttiva kif emendata l-ahħar bid-Direttiva 98/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 101, 1.4.1998, p. 17).

▼B

- (5) Fi snin reċenti t-tipi ta' kreditu offruti lil u użati minn konsumaturi evolwew b'mod konsiderevoli. Tfaċċaw strumenti godda ta' kreditu, u l-użu tagħhom qed ikompli jiżviluppa. Jehtieg għalhekk li jiġu emendati d-dispożizzjonijiet eżistenti u jiġi estiż l-kamp ta' applikazzjoni tagħhom, fejn xieraq.
- (6) Skond it-Trattat, is-suq intern jikkonsisti f'żona mingħajr fruntieri interni fejn il-moviment liberu ta' merkanzija u servizzi u l-libertà li wiehied jistabbilixxi ruhu huma żgurati. L-iżvilupp ta' suq tal-kreditu iktar trasparenti u effiċjenti fiż-żona mingħajr fruntieri interni hu vitali sabiex jiġi promoss l-iżvilupp ta' attivitajiet trans-konfinali.
- (7) Sabiex ikun faċilitat l-iżvilupp ta' suq intern ta' kreditu lill-konsumaturi li jiffunzjona tajjeb, jehtieg li jsir provvediment għal qafas Komunitarju armonizzat f'numru ta' oqsma ċentrali. Bil-hsieb tas-suq tal-kreditu lill-konsumaturi li qed jiżviluppa kontinwament u l-mobbiltà taċ-ċittadini Ewropej li qed tiżdied, legiżlazzjoni Komunitarja li tħares il quddiem u li kapaċi tadatta ruhha għal forom futuri ta' kreditu u li tippermetti lil Stati Membri l-livell xieraq ta' flessibbiltà fl-implimentazzjoni tagħhom għandha tgħin biex jiġi stabbilit korpi modern ta' liġi dwar kreditu lill-konsumaturi.
- (8) Huwa importanti li s-suq għandu joffri livell suffiċjenti ta' protezzjoni lill-konsumatur biex jiżgura l-fiduċja tal-konsumatur. Għalhekk għandu jkun possibli li l-moviment liberu ta' offerti ta' kreditu jsir taħt kondizzjonijiet ottimali kemm għal dawk li joffru kreditu u kemm għal dawk li għandhom bżonnu, b'attenzjoni dovuta għal sitwazzjonijiet speċifiċi fl-Istati Membri individwali.
- (9) Armonizzazzjoni shiha hija meħtieġa biex tiżgura li l-konsumaturi kollha fil-Komunità igawdu livell għoli u ekwivalenti ta' protezzjoni ta' l-interessi tagħhom u biex jinhloq suq intern ġenwin. L-Istati Membri għalhekk m'għandhomx jithallew iżommu jew jintroduċu dispożizzjonijiet nazzjonali għajr dawk stabbiliti f'din id-Direttiva. Madankollu, tali restrizzjoni għandha tapplika biss fejn hemm dispożizzjonijiet armonizzati f'din id-Direttiva. Fejn tali dispożizzjonijiet armonizzati ma jeżistux, l-Istati Membri għandhom jibqgħu hielsa li jżommu jew jintroduċu legiżlazzjoni nazzjonali. Bl-istess mod, l-Istati Membri jistgħu, per eżempju, iżommu jew jintroduċu dispożizzjonijiet nazzjonali dwar responsabbiltà kongunta solidali tal-bejgiegħ jew fornitur tas-servizzi u l-kreditur. Eżempju ieħor ta' din il-possibbiltà għall-Istati Membri jista' jkun li jinżammu jew jiġu introdotti dispożizzjonijiet nazzjonali fuq il-kanċellazzjoni ta' kuntratt ta' bejgħ ta' merkanzija jew il-forniment ta' servizzi jekk il-konsumatur jeżerċita d-dritt tiegħu li jirtira mill-ftehim ta' kreditu. F'dan ir-rigward l-Istati Membri, fil-każ ta' ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa, għandhom ikunu jistgħu jistipulaw perijodu minimu li għandu jgħaddi bejn il-mument meta l-kreditur jitlob radd lura u l-jum li fih il-kreditu jrid jiġi imhallas.

▼B

- (10) Id-definizzjonijiet li jinsabu f'din id-Direttiva jiddeterminaw il-kamp ta' applikazzjoni ta' l-armonizzazzjoni. L-obbligu ta' l-Istati Membri li jimplimentaw id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandu għalhekk ikun limitat għall-kamp ta' applikazzjoni tiegħu kif iddeterminat b'dawn id-definizzjonijiet. Madankollu, din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni mill-Istati Membri, b'mod konformi mal-ligi Komunitarja, tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva għal oqsma mhux koperti mill-kamp ta' applikazzjoni tagħha. Stat Membru għandu b'hekk ikun jista' jzomm jew jintroduci leġislazzjoni nazzjonali li tikkorrispondi għad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jew xi whud mid-dispożizzjonijiet tagħha dwar ftehim ta' kreditu barra l-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, per eżempju dwar ftehim ta' kreditu li jinvolve ammonti inqas minn EUR 200 jew iktar minn EUR 75 000. Barra minn hekk, l-Istati Membri jistgħu japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva wkoll għal kreditu marbut, li ma jaqax taht id-definizzjoni tal-ftehim ta' kreditu marbut kif jinsab f' din id-Direttiva. Għalhekk, id-dispożizzjonijiet dwar ftehim ta' kreditu marbut jistgħu jkunu applikati għal ftehim ta' kreditu li jservu parzjalment biss biex jiffinanzjaw kuntratt għall-provvista ta' merkanzija jew il-forniment ta' servizz.
- (11) Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu speċifiki li għalihom huma applikabbli xi whud biss mid-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, l-Istati Membri m'għandhomx jithallew jadottaw leġislazzjoni nazzjonali li timplimenta dispożizzjonijiet oħrajn ta' din id-Direttiva. Madankollu, l-Istati Membri għandhom jithallew fil-libertà biex jirregolaw, fil-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom, tali tipi ta' ftehim ta' kreditu fejn jidhlu aspetti oħrajn mhux armonizzati b'din id-Direttiva.
- (12) Ftehim għall-forniment ta' servizzi fuq bażi kontinwa jew għall-forniment ta' merkanzija ta' l-istess xorta, fejn il-konsumatur iħallas għalihom għal kemm idum il-forniment tagħhom permezz ta' pagamenti bin-nifs, jistgħu jvarjaw b'mod konsiderevoli, skond l-interessi tal-partijiet kontraenti involuti, u l-modalitajiet u l-prestazzjoni tat-transazzjonijiet, minn ftehim ta' kreditu koperti b'din id-Direttiva. Għalhekk, għandu jigi kkjarifikat li tali ftehim m'humiex ikkunsidrati bħala ftehim ta' kreditu għall-finijiet ta' din id-Direttiva. Tali tipi ta' ftehim jinkludu, per eżempju, kuntratt ta' assigurazzjoni fejn l-assigurazzjoni tithallas permezz ta' pagamenti bin-nifs mensili.
- (13) Din id-Direttiva m'għandhiex tapplika għal ċertu tip ta' ftehim ta' kreditu, bħal karti ta' debitu, li taht it-termini tagħhom il-kreditu għandu jithallas fi tliet xhur u bidliet insinifikanti biss huma pagabbli.
- (14) Ftehim ta' kreditu li jkopru l-ġhoti ta' kreditu garantit bi proprjetà għandhom jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Dak it-tip ta' kreditu hu ta' natura speċifika ħafna. Barra minn hekk, ftehim ta' kreditu li l-fini tagħhom huwa li jiffinanzjaw l-akkwist jew iż-żamma tad-drittijiet ta' proprjetà f'art jew f'bini eżistenti jew ipprogettati għandhom ikunu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Madankollu, ftehim ta' kreditu ma għandhomx jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva biss minhabba li l-ghan tagħhom huwa r-rinnovazzjoni jew iż-żieda tal-valur ta' bini eżistenti.

▼B

- (15) Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva japplikaw irrispettivament jekk il-kreditur huwiex persuna ġuridika jew persuna fiżika. Madankollu, id-Direttiva ma taffettwax id-dritt ta' l-Istati Membri li jillimitaw, b'mod konformi mal-liġi Komunitarja, il-provvista tal-kreditu għall-konsumaturi lill-persuni ġuridiċi biss jew lil ċerti persuni ġuridiċi.
- (16) Ċerti dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom japplikaw għall-persuni fiżiċi jew ġuridiċi (intermedjarji ta' kreditu) li matul il-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħhom għal hlas jipprezentaw jew joffru ftehim ta' kreditu lill-konsumaturi, jassistu konsumatur billi jagħmlu hidma ta' thejjija rigward il-ftehim ta' kreditu jew jikkonkludu ftehim ta' kreditu ma' konsumaturi fisem il-kreditur. Organizzazzjonijiet li jippermettu li l-identità tagħhom tintuża għall-promozzjoni ta' prodotti ta' kreditu, bħall-karti ta' kreditu, u li jistgħu wkoll jirrakkomandaw dawn il-prodotti lill-membri tagħhom m'għandhomx ikunu kkunsidrati bħala intermedjarji ta' kreditu għall-finijiet ta' din id-Direttiva.
- (17) Din id-Direttiva tirregola biss ċerti obbligi ta' l-intermedjarji ta' kreditu fir-rigward tal-konsumaturi. L-Istati Membri għandhom għalhekk jibqgħu liberi li jżommu jew jintroduċu obbligi addizzjonali fuq l-intermedjarji ta' kreditu, inklużi l-kondizzjonijiet li tahtom intermedjarju ta' kreditu jista' jirċievi hlasijiet minn konsumatur li talab is-servizz tiegħu.
- (18) Il-konsumaturi għandhom ikunu protetti minn prattiċi ingusti jew qarrieqa, partikolarment fir-rigward ta' kxif ta' informazzjoni mill-kreditur, b'mod konformi mad-Direttiva 2005/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2005 dwar prattiċi żleali fin-negozju mal-konsumatur fis-suq intern ("Direttiva dwar Prattiċi Kummerċjali Żleali")⁽¹⁾. Madankollu, din id-Direttiva għandha jkun fiha dispożizzjonijiet speċifiċi dwar reklamar li jikkonċerna ftehim ta' kreditu kif ukoll ċerti elementi ta' informazzjoni standard għandhom jingħataw lill-konsumaturi sabiex ikunu jistgħu, b'mod partikolari, iqabblu offerti differenti. Tali informazzjoni għandha tingħata b'mod ċar, konċiż u prominenti permezz ta' eżempju rappreżentattiv. Għandu jiġi pprovdut limitu massimu fejn mhuwiex possibbli li jiġi indikat l-ammont totali ta' kreditu bħala s-somom totali disponibbli, b'mod partikolari fejn ftehim ta' kreditu jagħti jagħti lill-konsumatur libertà ta' għid ta' kreditu b'limitu fir-rigward ta' l-ammont. Il-limitu massimu għandu jindika l-ogħla limitu ta' kreditu li jista' jsir disponibbli lill-konsumatur. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jithallew fil-libertà biex jirregolaw il-htigiet ta' informazzjoni fil-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom fir-rigward ta' reklamar li ma jinkludix informazzjoni dwar l-ispiża tal-kreditu.

⁽¹⁾ ĠU L 149, 11.6.2005, p. 22.

▼B

- (19) Sabiex il-konsumaturi jkunu jistghu jagħmlu d-deċiżjonijiet tagħhom b'għarfien shih tal-fatti, huma għandhom jirċievu informazzjoni adegwata, li l-konsumatur jista' jiehu miegħu biex jikkunsidraha, qabel il-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu, dwar il-kondizzjonijiet u l-ispiza tal-kreditu u l-obbligi tagħhom. Biex ikunu żgurati trasparenza u komparabbiltà ta' offerti bl-aktar mod shih possibbli, tali informazzjoni għandha, b'mod partikolari, tinkludi r-rata ta' imposta perċentwali fis-sena applikabbli għall-kreditu, u maħduma madwar il-Komunità kollha bl-istess mod. Billi f'dan l-istadju r-rata ta' imposta perċentwali fis-sena tista' tiġi indikata biss b'eżempju, tali eżempju għandu jkun rappreżentattiv. Għalhekk, dan għandu jikkorrispondi, per eżempju, għall-medja tat-tul ta' żmien u l-ammont totali ta' kreditu mogħti għat-tip ta' ftehim ta' kreditu taħt konsiderazzjoni u, jekk applikabbli, għall-merkanzija mixtrija. Meta jkun qed jiġi ddeterminat l-eżempju rappreżentattiv, il-frekwenza ta' ċerti tipi ta' ftehim ta' kreditu f'suq partikolari għandha tiġi kkunsidrata wkoll. Għal dak li jirrigwarda r-rata tas-self, il-frekwenza tal-pagamenti bin-nifs u l-kapitalizzazzjoni ta' l-interessi, il-kredituri għandhom jużaw il-metodu ta' kalkolu konvenzjonali tagħhom għall-kreditu tal-konsumatur konċernat.
- (20) L-ispiza totali tal-kreditu għall-konsumatur għandha tinkludi l-ispejjeż kollha, inkluż interessi, kummissjonijiet, taxxi, onorarji għall-intermedjarji ta' kreditu u kwalunkwe onorarju ieħor li l-konsumatur għandu jhallas b'konnessjoni mal-ftehim ta' kreditu, minbarra l-ispejjeż notarili. L-għarfien attwali ta' l-ispejjeż tal-kreditur għandu jkun valutat b'mod objettiv b'kont meħud tal-htigiet tad-diligenza professjonali.
- (21) Il-ftehim ta' kreditu li fih rata tas-self hija perġodikament riveduta skond il-bidliet li jseħhu f'rata ta' referenza msemmija fil-ftehim ta' kreditu m'għandhomx ikunu kkunsidrati bħala ftehim ta' kreditu b'rata fissa tas-self.
- (22) L-Istati Membri għandhom jibqgħu liberi li jzommu jew jintroduċu dispożizzjonijiet nazzjonali li jipprojbixxu lill-kreditur milli jirrikjedi lill-konsumatur, fir-rigward tal-ftehim ta' kreditu, jiftaħ kont bankarju jew jikkonkludi ftehim fir-rigward ta' servizz anċillari ieħor jew ihallas l-ispejjeż jew id-drijjijiet għal tali kontijiet bankarji jew servizzi anċillari oħrajn. F'dawk l-Istati Membri fejn tali offerti kkombinati huma permessi, il-konsumaturi għandhom ikunu informati qabel il-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu dwar kwalunkwe servizz anċillari, li huwa obbligatorju l-ewwelnett għall-kisba tal-kreditu jew dwar it-termini u l-kondizzjonijiet offriti. L-ispejjeż pagabbli għal dawn is-servizzi anċillari għandhom ikunu inklużi fl-ispejjeż totali tal-kreditu; alternattivament, jekk l-ammont ta' tali spejjeż ma jistax jiġi ddeterminat minn qabel, il-konsumaturi għandhom jirċievu informazzjoni dwar l-eżistenza ta' spejjeż fi stadju prekontrattwali. Il-kreditur għandu ikun preżunt li jaf l-ispejjeż tas-servizzi anċillari, li huwa stess jew f'isem parti terza joffri lill-konsumatur, sakemm il-prezz tiegħu ma jiddependix fuq il-karatteristiċi speċifiċi jew is-sitwazzjoni tal-konsumatur.

▼B

- (23) Għal tipi speċifiċi ta' ftehim ta' kreditu, madankollu, hu xieraq, sabiex fl-istess hin jiġi żgurat livell adegwat ta' protezzjoni tal-konsumatur minghajr ma jitpoġġa piz eċċessiv fuq kredituri jew, fejn applikabbli, intermedjarji ta' kreditu, li jiġu ristretti l-htigiet ta' informazzjoni prekuntrattwali ta' din id-Direttiva, b'kont meħud tal-karattru speċifiku ta' tipi ta' ftehim bħal dawn.
- (24) Il-konsumatur jeħtieġ li jiġi infurmat b'mod komprensiv qabel jikkonkludi l-ftehim ta' kreditu irrispettivament minn jekk intermedjarju ta' kreditu jkun involut jew le fil-kummerċjalizzazzjoni tal-kreditu. Għalhekk, b'mod ġenerali, il-htigiet ta' informazzjoni prekuntrattwali għandhom japplikaw ukoll għal intermedjarji ta' kreditu. Madankollu, fejn fornituri ta' merkanzija u servizzi jaġixxu bħala intermedjarji ta' kreditu f'kapacià ancillari, mhux xieraq li jitgħabbew bl-obbligu legali li jagħtu informazzjoni prekuntrattwali skond din id-Direttiva. Fornituri ta' merkanzija u servizzi jistgħu, per eżempju, jiġu kkunsidrati bħala li jaġixxu bħala intermedjarji ta' kreditu f'kapacià ancillari jekk l-attività tagħhom bħala intermedjarji ta' kreditu mhijiex il-fini prinċipali tal-kummerċ, in-negożju jew il-professjoni tagħhom. F'dawk il-każijiet, xorta għandu jinkiseb livell suffiċjenti ta' protezzjoni tal-konsumatur peress li l-kreditur huwa responsabbli biex jiżgura li l-konsumatur jirċievi l-informazzjoni prekuntrattwali shiha, jew mingħand l-intermedjarju, jekk jaqblu hekk il-kreditur u l-intermedjarju, jew b'xi mod ieħor xieraq.
- (25) Il-karattru potenzjalment vinkolanti ta' l-informazzjoni provduta lill-konsumatur qabel il-konkluzjoni ta' ftehim ta' kreditu u l-perijodu ta' żmien li matulu l-kreditur huwa marbut minnu jistgħu jiġu regolati mill-Istati Membri.
- (26) L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri xierqa biex jippromwovu prattiki responsabbli matul il-fażijiet kollha tar-relazzjoni ta' kreditu b'kont meħud tal-karatteristiċi speċifiċi tas-suq ta' kreditu tagħhom. Dawk il-miżuri jistgħu jinkludu, per eżempju, l-ghoti ta' informazzjoni lil u l-edukazzjoni tal-konsumaturi, inkluzi twissijiet rigward ir-riskji ta' nuqqas ta' hla jew ta' dejn eċċessiv. Fis-suq ta' kreditu li qed jikber huwa, b'mod partikolari, importanti li l-kredituri jiddeżistu milli a jimpenjaw ruhhom f'self irresponsabbli jew jagħtu kreditu qabel ma jivvalutaw l-affidabbiltà finanzjarja, u l-Istati Membri għandhom jwettqu s-superviżjoni meħtieġa biex tiġi evitata tali mġieba u għandhom jiddeterminaw il-mezzi meħtieġa biex jissanzjonaw lil kredituri fil-każ fejn dan jiġri. Minghajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar riskju ta' kreditu tad-Direttiva 2006/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-14 ta' Ġunju 2006 dwar il-bidu u t-tkomplija tan-negożju ta' l-istituzzjonijiet ta' kreditu ⁽¹⁾, il-kredituri għandhom iġorru ir-responsabbiltà li jivverifikaw individwalment is-solvibbiltà tal-konsumatur. Għal dan il-ghan huma għandhom ikunu permessi li jużaw informazzjoni provduta mill-konsumatur mhux biss matul it-tnejn tal-ftehim ta' kreditu konċernat, iżda anki matul relazzjoni kummerċjali li tkun ilha teżisti. L-awtoritajiet ta' l-Istati Membri jistgħu wkoll jagħtu wkoll struzzjonijiet u linji gwida adatti lill-kredituri. Il-konsumaturi għandhom jaġixxu wkoll bi prudenza u jirrispettaw l-obbligi kuntrattwali tagħhom.

⁽¹⁾ ĠU L 177, 30.6.2006, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2008/24/KE (ĠU L 81, 20.3.2008, p. 38).

▼B

- (27) Minkejja l-informazzjoni prekuntrattwali li trid tigi pprovduta, il-konsumatur jista' jibqa' jehtieg ghajnuna addizzjonali biex jiddeċiedi liema ftehim ta' kreditu, mill-firxa ta' prodotti proposti, hu l-iktar adattat għall-htigijiet u s-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu. Għalhekk, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li kredituri jipprovdu tali assistenza rigward il-prodotti ta' kreditu li huma joffru lill-konsumatur. Fejn hu xieraq, l-informazzjoni prekuntrattwali rilevanti, kif ukoll il-karatteristiċi essenzjali tal-prodotti proposti, għandhom jiġu spjegati lill-konsumatur b'mod personalizzat sabiex il-konsumatur jista' jifhem l-effetti li dawn jistgħu jkollhom fuq is-sitwazzjoni ekonomika tiegħu. Fejn applikabbli, dan id-dover li tinghata assistenza lill-konsumatur għandu japplika wkoll għal inter-medjarji ta' kreditu. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jiddeterminaw meta u sa fejn tali spjegazzjoni għandha tinghata lill-konsumatur b'kont mehud taċ-ċirkostanzi partikolari li fihom huwa offrut il-kreditu, il-htieġa ta' assistenza lill-konsumatur u n-natura tal-prodotti ta' kreditu individwali.
- (28) Sabiex jivvaluta l-istatus ta' kreditu ta' konsumatur, il-kreditur għandu wkoll jikkonsulta databases rilevanti; iċ-ċirkostanzi legali u attwali jistgħu jirrikjedu li tali konsultazzjonijiet ivarjaw fil-profondità. Bi prevenzjoni ta' kwalunkwe distorsjoni tal-kompetizzjoni fost il-kredituri, għandu jiġi żgurat li l-kredituri jkollhom aċċess għal databases privati jew pubbliċi li jikkonċernaw il-konsumaturi fi Stat Membru fejn ma jkunux stabbiliti taht kondizzjonijiet mhux diskriminatorji meta mqabbel ma' kredituri f'dak l-Istat Membru.
- (29) Fejn deċiżjoni għal rifjut ta' applikazzjoni għal kreditu hija bbazata fuq il-konsultazzjoni ta' database, il-kreditur għandu jinforma lill-konsumatur dwar dan il-fatt u dwar il-partikolaritajiet tad-database ikkonsultata. Madankollu, il-kreditur m'għandux ikun obbligat jagħti tali informazzjoni meta tkun ipprojbita minn leġislazzjoni Komunitarja oħra, per eżempju leġislazzjoni dwar il-money laundering jew il-finanzjament ta' terroriżmu. Barra minn hekk, tali informazzjoni m'għandhiex tinghata jekk hija kontra objettivi ta' l-ordni pubbliku jew is-sigurtà pubblika, bħall-prevenzjoni, l-investigazzjoni, il-kxif jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali.
- (30) Din id-Direttiva ma tirregolax kwistjonijiet ta' liġi tal-kuntratti marbutin mal-validità ta' ftehim ta' kreditu. Għalhekk, f'dan il-qasam, l-Istati Membri jistgħu jzommu jew jintroduċu dispożizzjonijiet nazzjonali li huma f'konformità mal-liġi Komunitarja. L-Istati Membri jistgħu jirregolaw ir-regim legali li jirregola l-offerta għall-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu, b'mod partikolari meta għandu jinghata u l-perijodu li matulu jkun jorbot lill-kreditur. Jekk tali offerta issir fl-istess hin li tinghata l-informazzjoni prekuntrattwali prevista minn din id-Direttiva, din għandha tkun, bħal kwalunkwe informazzjoni addizzjonali li l-kreditur ikun jixtieq jagħti lill-konsumatur, provduta f'dokument separat li jista' jiġi anness għall-Informazzjoni Standard Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur.

▼B

- (31) Sabiex il-konsumatur ikun f'pożizzjoni li jkun jaf id-drittijiet u l-obbligi tiegħu skond il-ftehim ta' kreditu, għandu jkun fih l-informazzjoni kollha mehtieġa b'mod ċar u konċiż.
- (32) Sabiex tiġi żgurata trasparenza shiha l-konsumatur għandu jingħata l-informazzjoni dwar ir-rata tas-self, kemm fi stadju prekuntrattwali kif ukoll meta il-ftehim ta' kreditu jiġi konkluż. Matul ir-relazzjoni kuntrattwali, il-konsumatur għandu wkoll jiġi informat b'tibdil fir-rata tas-self varjabbli u t-tibdil għall-hlasijiet ikkawżata b'dan il-mod. Dan huwa mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li ma tkunx relatata ma' l-informazzjoni tal-konsumatur li tistabbilixxi kondizzjonijiet għal, jew konsegwenzi ta' bidliet, minbarra dawk il-bidliet li jikkonċernaw il-hlasijiet, fir-rati tas-self u kondizzjonijiet ekonomiċi oħra li jirregolaw il-kreditu, per eżempju regoli li jipprovdu li l-kreditur jista' jbidliet ir-rata tas-self biss meta jkun hemm raġuni valida għal tali bidla jew li l-konsumatur jista' jxolji l-kuntratt fil-każ tal-bidla tar-rata tas-self jew f'xi kondizzjoni ekonomika oħra li tikkonċerna l-kreditu.
- (33) Il-partijiet kontraenti għandu jkollhom id-dritt jaffettwaw terminazzjoni standard ta' ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa. Barra minn hekk, jekk miftiehem fil-ftehim ta' kreditu, il-kreditur għandu jkollu d-dritt li jissospendi d-dritt tal-konsumatur li jiġbed fuq il-ftehim ta' kreditu bla skadenza għal raġunijiet objettivament ġustifikati. Tali r-raġunijiet jistgħu jinkludu per eżempju is-suspett ta' użu mhux awtorizzat jew frodulent tal-kreditu jew riskju miżjud b'mod sinifikanti tal-konsumatur li ma jkunx jista' jissodisfa l-obbligu tiegħu li jrodd lura l-kreditu. Din id-Direttiva ma taffettwax il-liġi nazzjonali fil-qasam tal-liġi tal-kuntratti li tirregola d-drittijiet tal-partijiet kontraenti li jtemmu l-ftehim ta' kreditu abbażi ta' ksur ta' kuntratt.
- (34) Sabiex jiġu approssimati l-proċeduri ta' l-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar f'oqsma simili, hu mehtieġ li jsir provvediment għal dritt ta' rtirar mingħajr penali u bla obbligu li tingħata ġustifikazzjoni, taht kondizzjonijiet simili għal dawk previsti fid-Direttiva 2002/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2002 fir-rigward tal-kummerċjalizzazzjoni mill-bogħod ta' servizzi finanzjarji tal-konsumaturi ⁽¹⁾.
- (35) Fejn konsumatur jirtira minn ftehim ta' kreditu li b'konnessjoni miegħu jkun irċieva merkanzija, partikolarment minn xiri b'pagamenti bin-nifs jew ftehim ta' kiri jew ftehim ta' leasing li jipprevedu obbligu ta' xiri, din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe regolament mill-Istati Membri ta' kwistjonijiet dwar ir-ritorn tal-merkanzija jew kwalunkwe kwistjoni relatata.
- (36) F'xi każijiet, legislażjonijiet nazzjonali diġa jipprovdu li l-fondi ma jistgħux jiġu magħmula disponibbli għall-konsumatur qabel l-iskadenza ta' terminu perentorju speċifiku. F'dawn il-każijiet il-konsumaturi jistgħu jixtiequ jiżguraw li jirċievu l-merkanzija jew is-servizzi mixtrija kmieni. Għalhekk fil-każ ta' ftehim ta' kreditu konnessi, l-Istati Membri jistgħu eċċezzjonalment jipprovdu li, jekk l-konsumatur espliċitament jixtieq kunsinja kmieni, l-iskadenza għall-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar tista' titnaqqas għall-istess skadenza qabel liema l-fondi ma jistgħux isiru disponibbli.

⁽¹⁾ ĠU L 271, 9.10.2002, p. 16. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2007/64/KE. (ĠU L 319, 5.12.2007, p. 1).

▼B

- (37) Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu konnessi teżisti relazzjoni ta' inter-dipendenza bejn ix-xiri ta' merkanzija jew servizzi u l-ftehim ta' kreditu konkluż għal dan il-ghan. Għalhekk, fejn il-konsumatur jeżerċita d-dritt tiegħu li jirtira, abbażi tal-liġi Komunitarja, fir-rigward tal-ftehim ta' xiri l-konsumatur m'għandux jibqa' marbut aktar bil-ftehim ta' kreditu konness. Dan m'għandux jaffettwa l-liġi nazzjonali applikabbli għal ftehim ta' kreditu konnessi f'każijiet fejn ftehim ta' xiri kien annullat jew fejn il-konsumatur eżerċita d-dritt li jirtira abbażi tal-liġi nazzjonali. Lanqas m'għandu jaffettwa d-drittijiet tal-konsumaturi mogħtija mid-dispożizzjonijiet nazzjonali li skond dawn m'għandu jsir l-ebda impenn bejn il-konsumatur u l-fornitur tal-merkanzija u s-servizzi, u lanqas kwalunkwe hlas bejniethom sakemm il-konsumatur ma ffirmax il-ftehim ta' kreditu għall-finanzjament tax-xiri ta' merkanzija jew ta' servizzi.
- (38) Taht ċerti kondizzjonijiet, il-konsumatur għandu jithalla jsegwi r-rimedji kontra l-kreditur f'każ ta' problemi relatati għall-ftehim ta' xiri. Madankollu, l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw sa fejn u taht liema kondizzjonijiet il-konsumatur huwa rikjest li jsegwi r-rimedji tiegħu kontra l-fornitur, b'mod partikolari permezz ta' proċedimenti kontra l-fornitur, qabel ma jkun fil-pożizzjoni li jsegwihom kontra l-kreditur. Din id-direttiva m'għandhiex iċċahhad lill-konsumaturi mid-drittijiet tagħhom mogħtija mid-dispożizzjonijiet nazzjonali li tagħti responsabbiltà kongunta u solidali lill-bejjiegh jew fornitur ta' servizzi u lill-kreditur.
- (39) Il-konsumatur għandu jkollu d-dritt li jifdi l-obbligi tiegħu qabel id-data miftehma fil-ftehim ta' kreditu. Fil-każ ta' radd lura antiċipat, kompletament jew parzjalment, il-kreditur għandu jkun intitolat għal kumpens għall-ispejjeż direttament marbutin mar-radd lura antiċipat b'kont mehud ukoll tat-tifdil possibbli magħmul mill-kreditur. Madankollu, sabiex jiġi determinat il-metodu ta' kalkolu għall-kumpens, huwa importanti li jiġu rispettati diversi prinċipji. Il-kalkolu tal-kumpens dovut lill-kreditur għandu jkun trasparenti u komprensibbli għall-konsumaturi diġà fl-istadju prekontrattwali u fi kwalunkwe każ matul l-eżekuzzjoni tal-ftehim ta' kreditu. Barra minn hekk, il-metodu ta' kalkolu għandu jkun faċli biex jiġi applikat mill-kredituri u l-kontroll supervizorju tal-kumpens mill-awtoritajiet responsabbli għandu jkun faċilitat. Għalhekk, u minhabba l-fatt li kreditu tal-konsumatur, minhabba t-tul ta' żmien u l-volum tiegħu, mhux iffinanzjat minn mekkaniżmi ta' finanzjament għall-perijodu fit-tul, il-livell massimu għall-kumpens għandu jkun stipulat permezz ta' ammont b'rata fiss. Dan l-approċċ jirrifletti l-ispeċifità ta' krediti għall-konsumaturi u m'għandux jippregudika l-approċċ possibbli differenti applikat fil-każ ta' prodotti oħrajn, li huma finanzjati minn mekkaniżmi ta' finanzjament għall-perijodu fit-tul, bħal self b'ipoteca b'rata fissa.
- (40) L-Istati Membri għandu jkollhom id-dritt li jipprevedu li l-kumpens għar-radd lura antiċipat jista' jintalab mill-kreditur biss bil-kondizzjoni li l-ammont li jkun intradd lura fi żmien 12-il xahar jaqbeż limitu definit mill-Istati Membri. Meta jkun iffissat il-limitu, li m'għandux ikun oghla minn EUR 10 000, l-Istati Membri għandhom per eżempju jikkunsidraw l-ammont medju ta' krediti tal-konsumatur fis-suq tagħhom.

▼B

- (41) L-ċessjoni tad-drittijiet tal-kreditur taht ftehim ta' kreditu m'għandux ikollu l-effett li jpoġġi lill-konsumatur f'qagħda inqas favorevoli. Il-konsumatur għandu wkoll jiġi mgharraf sew meta l-ftehim ta' kreditu jiġi ċedut lil parti terza. Madankollu, fejn il-kreditur originali, bi ftehim maċ-ċessjonarju, ikompli jonora l-ftehim ta' kreditu fir-rigward tal-konsumatur, il-konsumatur m'għandux interess partikolari li jiġi mgharraf biċ-ċessjoni. Għalhekk, il-htieġa f'livell ta' UE li l-konsumatur jiġi mgharraf f'kazijiet bħal dawn tkun eċċessiva.
- (42) L-Istati Membri għandhom jibqgħu hielsa li jżommu jew jintroduċu regoli nazzjonali li jipprevedu forom kollettivi ta' komunikazzjoni meta dan huwa meħtieġ għal finijiet marbutin ma' l-effettività ta' tranzazzjonijiet kumplessi bħat-titolizzazzjoni jew likwidazzjoni ta' assi li jsiru f'likwidazzjoni amministrattiva obbligatorja ta' banek.
- (43) Sabiex jiġu promossi t-twaqqif u l-funzjonament tas-suq intern u jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi fil-Komunità kollha, huwa meħtieġ li tiġi żgurata l-komparabbiltà ta' l-informazzjoni relatata mar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena fil-Komunità kollha. Minkejja l-formula matematika uniformi għall-kalkolu, ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena stipulata fid-Direttiva 87/102/KEE għadha m'hix komparabbli b'mod shiħ fil-Komunità kollha. Fi Stati Membri individwali, fil-kalkolu tagħha jiġu kkunsidrati fatturi differenti rigward spejjeż. Din id-Direttiva għalhekk għandha tiddefinixxi b'mod ċar u komprensiv l-ispiża totali ta' kreditu lill-konsumatur.
- (44) Sabiex jiġu żgurati t-trasparenza u l-istabbiltà tas-suq, u sakemm ikun hemm aktar armonizzazzjoni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li miżuri xierqa għar-regolamentazzjoni jew is-supervizjoni ta' kredituri jkunu f'pothom.
- (45) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea. B'mod partikolari, din id-Direttiva tfittex li tiżgura rispettt shiħ għar-regoli dwar il-protezzjoni ta' data personali, id-dritt għall-proprjetà, in-non-diskriminazzjoni, il-protezzjoni tal-hajja familjari u dik professjonali, u l-protezzjoni tal-konsumatur b'mod konformi mal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea.
- (46) Billi l-oġġettiv ta' din id-Direttiva, jiġifieri l-istabbiliment ta' regoli komuni għal ċerti aspetti tal-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi ta' l-Istati Membri li jirrigwardaw il-kreditu lill-konsumaturi, ma jistgħux jintlahqu suffiċjentement mill-Istati Membri, u allura jistgħu jintlahqu aħjar f'livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri skond il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex jinkiseb dak l-oġġettiv.

▼B

- (47) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar pieni applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati f'konformita' ma' din id-Direttiva u jiżguraw li jiġu implimentati. Filwaqt li l-għażla tal-penali tibqa' fid-diskrezzjoni ta' l-Istati Membri, il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissuażivi.
- (48) Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati skond id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni ⁽¹⁾.
- (49) B'mod partikolari, għandha tiġi mogħtija s-setgħa lill-Kummissjoni li tadotta assunzjonijiet addizzjonali għall-kalkolu tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena. Peress li dawk il-miżuri huma ta' kamp ta' applikazzjoni ġenerali u huma maħsuba biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5a tad-Deciżjoni 1999/468/KE.
- (50) Skond il-punt 34 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar tfassil aħjar tal-liġijiet ⁽²⁾, l-Istati Membri huma mheġġa li jfasslu, għalihom infushom u fl-interessi tal-Komunità, it-tabelli tagħhom stess, li, sa fejn huwa possibbli, juru l-korrelazzjoni bejn din id-Direttiva u l-miżuri ta' traspożizzjoni u jagħmluhom pubbliċi.
- (51) Għalhekk, meta jitqies in-numru ta' emendi li jeħtieġ li jsiru għad-Direttiva 87/102/KEE minhabba l-evoluzzjoni tas-settur tal-kreditu lill-konsumatur u fl-interessi ta' ċarezza tal-legiżlazzjoni Komunitarja, dik id-Direttiva għandha tiġi revokata u sostitwita b'din id-Direttiva,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

SUĖĠETT, KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

Artikolu 1

Suġġett

L-ghan ta' din id-Direttiva hu li jiġu armonizzati ċerti aspetti tal-liġijiet, ir-regolamenti u l-proċeduri amministrattivi ta' l-Istati Membri fir-rigward ta' ftehim li jkopru kreditu għall-konsumaturi.

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għal ftehim ta' kreditu.
2. Din id-Direttiva m'għandhiex tapplika għal dawn li ġejjin:
 - (a) ftehim ta' kreditu li huma garantiti b'ipoteka jew b'garanzija komparabbli oħra użata komunament fi Stat Membru fuq proprjetà immobbli jew garantiti bi dritt relatat ma' proprjetà immobbli;

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. Id-Deciżjoni kif emendata bid-Deciżjoni 2006/512/KE (ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11).

⁽²⁾ ĠU C 321, 31.12.2003, p. 1.

▼B

- (b) ftehim ta' kreditu li l-fini tagħhom huwa l-akkwist jew iż-zamma tad-drittijiet ta' proprjetà f'art jew f'ibini eżistenti jew ipproġettat;
- (c) ftehim ta' kreditu li jinvolve ammont totali ta' kreditu inqas minn EUR 200 jew aktar minn EUR 75 000;
- (d) ftehim ta' kiri jew ta' għoti b'kiri fejn m'hemmx previst ebda obbligu għax-xiri ta' l-oġġett tal-ftehim la bil-ftehim innifsu u lanqas bi kwalunkwe ftehim separat; tali obbligu għandu jiġi kkunsidrat li jeżisti jekk dan jiġi deciz hekk mill-kreditur b'mod unilaterali;
- (e) ftehim ta' kreditu fil-forma tal-faċilità ta' overdraft fejn il-kreditu irid jintradd lura fi żmien xahar;
- (f) ftehim ta' kreditu fejn il-kreditu jingħata mingħajr interessi u mingħajr kwalunkwe drittijiet oħra u ftehim ta' kreditu li taht it-termini tagħhom il-kreditu għandu jintradd lura fi żmien tliet xhur u jkun pagabbli biss imposti insinifikanti;
- (g) ftehim ta' kreditu fejn il-kreditu jingħata minn prinċipal lill-impjegati tiegħu bħala attività sekondarja bla interessi jew b' rati ta' imposta percentwali fis-sena aktar baxxi minn daww prevalentni fis-suq u li mhumex offruti ġeneralment lill-pubbliku;
- (h) ftehim ta' kreditu li huma konkluzi ma' kumpanniji ta' investiment kif definit fl-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji⁽¹⁾ jew ma' istituzzjonijiet ta' kreditu kif definit fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2006/48/KE għall-finijiet li investitur ikun jista' jwettaq tranzazzjoni relatata ma' l-istrument wiehed jew aktar elenkati fit-Taqsim C ta' l-Anness I għad-Direttiva 2004/39/KE, fejn il-kumpannija ta' investiment jew l-istituzzjoni ta' kreditu li jagħtu l-kreditu hija involuta f'tali tranzazzjoni;
- (i) ftehim ta' kreditu li huma r-risultati ta' ftehim milhuq barra mill-qorti jew quddiem awtorità statutorja oħra;
- (j) ftehim ta' kreditu li jirrigwardaw il-hlas differit, mingħajr hlas, ta' dejn eżistenti;
- (k) ftehim ta' kreditu li mal-konkluzjoni tagħhom il-konsumatur huwa mitlub jiddepożita oġġett bħala garanzija fil-kustodja żgħira tal-kreditur u fejn l-obbligu tal-konsumatur huwa strettament limitat għal dak l-oġġett mirhun;
- (l) ftehim ta' kreditu li jirrigwardaw self mogħti lil pubbliku ristrett taht dispożizzjoni statutorja b'fini ta' interess ġenerali b'rati ta' interessi aktar baxxi minn daww prevalentni fuq is-suq jew mingħajr interessi jew b'termini oħrajn li jkun aktar favorevoli għall-konsumatur minn daww prevalentni fis-suq u b'rati ta' interessi li mhumex oghla minn daww prevalentni fuq is-suq.

⁽¹⁾ ĠU L 145, 30.4.2004, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2008/10/KE (ĠU L 76, 19.3.2008, p. 33).

▼ **M2**

2a. Minkejja l-punt (c) tal-paragrafu 2, din id-Direttiva għandha tapplika għall kuntratti ta' kreditu mhux garantiti li l-għan tagħhom huwa r-rinovazzjoni ta' proprjetà immobbli residenzjali li tinvolvi ammont totali ta' kreditu 'l fuq minn EUR 75 000.

▼ **B**

3. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu fil-forma ta' faċilità ta' overdraft u fejn il-kreditu jrid jintradd lura fuq talba jew fi żmien tliet xhur, għandhom japplikaw biss l-Artikoli 1 sa 3, l-Artikolu 4(1), punti (a) sa (c) ta' l-Artikolu 4(2), l-Artikolu 4(4), l-Artikoli 6 sa 9, l-Artikolu 10(1), l-Artikolu 10(4), l-Artikolu 10(5), l-Artikolu 12, l-Artikolu 15, l-Artikolu 17 u l-Artikoli 19 sa 32.

4. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu fil-forma ta' overrunning, għandhom japplikaw l-Artikoli 1 sa 3, 18, 20 u 22 sa 32 biss.

5. L-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw li għandhom japplikaw biss l-Artikoli 1 sa 4, l-Artikoli 6, 7 u 9, l-Artikolu 10(1), l-Artikolu (2) punti (a) sa (h) u l-punt (l), l-Artikolu 10(4), u l-Artikoli 11, 13 u 16 sa 32 għall-ftehim ta' kreditu li huma konkluzi minn organizzazzjoni li:

- (a) hija stabbilita għall-benefiċċju reċiproku tal-membri tagħha;
- (b) ma tagħmilx profitti għal kwalunkwe persuna ohra jekk mhux membri tagħha;
- (c) tissodisfa fini soċjali rikjest mil-liġi domestika;
- (d) tirċievi u tiġġestixxi t-tifdil ta', u tipprovdi sorsi ta' kreditu lill-membri tagħha biss; u
- (e) tipprovdi kreditu abbażi ta' rata ta' imposta perċentwali fis-sena li huwa aktar baxx minn dawk prevalenti fis-suq jew soġġett għal-limitu massimu stabbilit bil-liġi nazzjonali;

u li s-shubija tagħha hija ristretta għal persuni li joqghodu jew huma impjegati f'lokalità partikolari jew impjegati u impjegati ritirati ta' xi hadd partikolari li jhaddem, jew għal persuni li jissodisfaw kwalifiki oħrajn stabbiliti taht il-liġi nazzjonali bħala l-bażi għall-eżistenza ta' rabta komuni bejn il-membri.

L-Istati Membri jistgħu jeżentaw mill-applikazzjoni ta' din id-Direttiva ftehim ta' kreditu konkluzi minn tali organizzazzjoni fejn il-valur totali tal-ftehim ta' kreditu eżistenti kollha li dahlet fihom l-organizzazzjoni huwa insinifikanti fir-rigward tal-valur totali tal-ftehim ta' kreditu eżistenti kollha fl-Istat Membru li fih hija bbażata l-organizzazzjoni u l-valur totali tal-ftehim ta' kreditu eżistenti kollha mdahhlin fihom tali organizzazzjonijiet kollha fl-Istat Membru huwa inqas minn 1 % tal-valur totali tal-ftehim ta' kreditu eżistenti kollha mdahhlin fihom f'dak l-Istat Membru.

L-Istati Membri għandhom jirrevedu kull sena jekk il-kondizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' kwalunkwe tali eżenzjoni jibqgħu jeżistu fuq bażi annwali u għandhom jiehdu azzjoni biex titregġa' lura l-eżenzjoni fejn huma jikkunsidraw li l-kondizzjonijiet mhux qed ikunu aktar sodisfatti.

▼B

6. L-Istati Membri jistghu jiddeterminaw li għandhom japplikaw biss l-Artikoli 1 sa 4, l-artikoli 6, 7 u 9, l-Artikolu 10 (1), l-Artikolu 10(2) punt (a) sa (i), u l-punti (l) u (r), l-Artikolu 10(4), l-Artikoli 11, 13 u 16 u l-Artikoli 18 sa 32 għal ftehim ta' kreditu li jipprevedu arrangamenti li għandhom jigu miftehema mill-kreditur u l-konsumatur fir-rigward ta' hlas differit jew metodi ta' radd lura, fejn il-konsumatur ikun diġà naqas fir-rigward tal-ftehim ta' kreditu inizjali u fejn:

- (a) tali arrangamenti jkollhom il-probabbiltà li jevitaw il-possibbiltà ta' proċedimenti legali rigward nuqqas minn obbligu bħal dan; u
- (b) il-konsumatur ma jkunx b'hekk soġġett għal termini inqas favorevoli minn dawk stabbilit fil-ftehim ta' kreditu inizjali.

Madankollu, jekk il-ftehim ta' kreditu jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-paragrafu 3, għandhom japplikaw biss id-dispożizzjonijiet ta' dak il-paragrafu.

*Artikolu 3***Definizzjonijiet**

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw:

- (a) “konsumatur” tfisser persuna fiżika li, fit-tranzazzjonijiet koperti minn din id-Direttiva, tkun qed tagħxi għal finijiet li huma barra mis-sengħa, in-negozju jew il-professjoni tagħha;
- (b) “kreditur” tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tagħti jew twieġhed li tagħti kreditu matul l-eżerċizzju tas-sengħa, negozju jew professjoni tagħha;
- (c) “ftehim ta' kreditu” tfisser ftehim li bih kreditur jagħti jew iwieġhed li jagħti lil konsumatur kreditu fil-forma ta' hlas differit, self jew akkomodazzjoni finanzjarja simili oħra; hlief għal ftehim għall-forniment fuq bażi kontinwa ta' servizzi jew il-forniment ta' merkanzija ta' l-istess xorta, fejn il-konsumatur iħallas għal tali servizzi jew merkanzija għat-tul ta' żmien tal-provvista tagħhom permezz ta' pagamenti bin-nifs;
- (d) “faċilità ta' overdraft” tfisser ftehim esplicitu ta' kreditu li bih kreditur jagħmel disponibbli lill-konsumatur fondi li jaqbzu l-bilanċ kurrenti tal-kont kurrenti tal-konsumatur;
- (e) “overrunning” tfisser overdraft taċitament aċċettat li bih kreditur jagħmel disponibbli lill-konsumatur fondi li jaqbzu l-bilanċ kurrenti fil-kont kurrent tiegħu jew il-faċilità ta' overdraft miftiehem;

▼B

(f) “intermedjarju ta' kreditu” tfisser persuna fizika jew ġuridika li ma tkunx qed taġixxi bħala kreditur u li matul il-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha għal onorarju, li jista' jkun pekunarja jew fi kwalunkwe forma miftehma ohra ta' konsiderazzjoni finanzjarja:

(i) tippreżenta jew toffri ftehim ta' kreditu lill-konsumaturi,

(ii) tassisti lill-konsumaturi billi tagħmel hidma ta' thejjija fir-rigward tal-ftehim ta' kreditu minbarra daww imsemmijin f(i), jew

(iii) tikkonkludi ftehim ta' kreditu mal-konsumaturi fisem il-kreditur;

(g) “l-ispiza totali tal-kreditu lill-konsumatur” tfisser l-ispejjeż kollha, inklużi interessi, kummissjonijiet, taxxi, u kwalunkwe tip ta' onorarji oħrajn li l-konsumatur għandu jhallas b'konnessjoni mal-ftehim ta' kreditu u li huma magħrufin mal-kreditur hlief spejjeż notarili; l-ispejjeż relatati ma' servizzi anċillari fir-rigward tal-ftehim ta' kreditu, b'mod partikolari hlasijiet obbligatorji ta' assigurazzjoni, huma inklużi wkoll jekk, barra minn hekk, il-konkluzjoni ta' kuntratt ta' servizz huwa obbligatorju biex jinkiseb il-kreditu jew biex jinkiseb il-kreditu skond it-termini u l-kondizzjonijiet kummerċjalizzati;

(h) “ammont totali pagabbli mill-konsumatur” tfisser is-somma ta' l-ammont totali tal-kreditu u l-ispiza totali tal-kreditu lill-konsumatur;

(i) “rata ta' imposta perċentwali fis-sena” tfisser l-ispiza totali tal-kreditu lill-konsumatur espressa bħala perċentwali annwali ta' l-ammont totali ta' kreditu, fejn applikabbli inklużi l-ispejjeż msemmija fl-Artikolu 19(2);

(j) “rata tas-self” tfisser ir-rata ta' interessi espressa bħala perċentwali perijodika fissa jew varjabbli applikata għal perijodu ta' żmien speċifiku għall-għid ta' kreditu taht il-ftehim ta' kreditu;

(k) “rata tas-self fissa” tfisser rata li l-kreditur u l-konsumatur jaqblu fil-ftehim ta' kreditu fuq rata tas-self waħda għat-tul ta' żmien kollu tal-ftehim ta' kreditu jew fuq diversi rati tas-self għal perijodi parzjali bl-użu esklussiv ta' perċentwali speċifika fissa. Jekk fil-ftehim ta' kreditu ma jkunx determinati r-rati tas-self kollha, ir-rata tas-self għandha tkun ikkunsidrata bħala fissa biss għall-perijodi parzjali li għalihom ir-rati tas-self ikunu determinati esklussivament minn perċentwali speċifika fissa miftehma fil-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu;

(l) “ammont totali ta' kreditu” tfisser il-limitu massimu jew is-somom totali disponibbli taht ftehim ta' kreditu;

(m) “mezz durabbli” tfisser kwalunkwe strument li jippermetti lill-konsumatur jaħžen informazzjoni indirizzata lilu personalment b'mod li tkun aċċessibbli għal referenza futura għal perijodu ta' żmien adegwat għall-fini ta' l-informazzjoni u li tippermetti r-riproduzzjoni mhix mibdula ta' l-informazzjoni maħżuna;

▼B

- (n) “ftehim ta' kreditu konness” tfisser ftehim ta' kreditu fejn
- (i) il-kreditu in kwistjoni jservi esklussivament biex jiffinanzja ftehim għall-provvista ta' merkanzija speċifika jew il-forniment ta' servizz speċifiku, u
 - (ii) dawk iż-żewġ ftehim jiffurmaw minn prospettiva oġġettiva unità kummerċjali; unità kummerċjali għandha tiġi kkunisdrata li teżisti fejn il-fornitur jew dak li jipprovdi servizz innifsu jiffinanzja l-kreditu lill-konsumatur jew, jekk ikun iffinanzjat minn parti terza, fejn il-kreditur juża s-servizzi tal-fornitur jew ta' dak li jipprovdi s-servizz b'konnessjoni mal-konkluzjoni, jew it-tnejn, tal-ftehim ta' kreditu, jew fejn il-merkanzija speċifika jew il-proviżjoni ta' servizz speċifiku huma esplicitament speċifikati fil-ftehim ta' kreditu.

KAPITOLU II

INFORMAZZJONI U PRATTIKI PRELIMINARI GĦALL-KONKLUŻJONIJIET TAL-FTEHIM TA' KREDITU

*Artikolu 4***Informazzjoni standard li għandha tiġi inkluża fir-reklamar**

1. Kull reklamar li jirrigwarda ftehim ta' kreditu li jindikaw rata ta' interess jew kwalunkwe ċifra relatata ma' l-ispiza tal-kreditu lill-konsumatur għandu jinkludi informazzjoni standard b'mod konformi ma' dan l-Artikolu.

Dan l-obbligu m' għandhux japplika fejn il-legiżlazzjoni nazzjonali tirrikjedi l-indikazzjoni tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena fir-reklamar ta' ftehim ta' kreditu li ma jindikax rata ta' l-interessi jew kwalunkwe figura relatata ma' l-ispiza tal-kreditu għall-konsumatur fi hdan it-tifsira ta' l-ewwel subparagrafu.

2. L-informazzjoni standard għandha tispeċifika b'mod ċar, konċiż u prominenti permezz ta' eżempju rappreżentattiv:

- (a) ir-rata tas-self, fissa jew varjabbli jew t-tnejn li huma, flimkien ma' dettalji dwar kwalunkwe imposta inkluża fil-prezz totali tal-kreditu għall-konsumatur;
- (b) l-ammont totali ta' kreditu;
- (ċ) ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena; fil-każ ta' ftehim ta' kreditu tat-tip imsemmi fl-Artikolu 2(3), l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma jkunx hemm bżonn li tiġi speċifikata r-rata ta' imposta perċentwali fis-sena;
- (d) jekk applikabbli t-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu;
- (e) f'każ ta' kreditu fil-forma ta' hlas differit għal merkanzija jew servizz speċifiku, il-prezz ta' hlas fil-pront u l-ammont ta' kwalunkwe hlas bil-quddiem; u

▼B

(f) jekk applikabbli, l-ammont totali pagabbli mill-konsumatur u l-ammont ta' pagamenti bin-nifs.

3. Meta il-konkluzjoni ta' kuntratt dwar servizz anċillari relatat mal-ftehim ta' kreditu, b'mod partikolari assigurazzjoni, tkun obbligatorja biex jinkiseb il-kreditu jew biex jinkiseb il-kreditu bit-termini u l-kondizzjonijiet kumerċjalizzati, u l-ispiża ta' dak is-servizz ma tistax tiġi determinata minn qabel, l-obbligu li jidhol f'kuntratt għandu jiġi indikat wkoll b'mod ċar, konċiż u prominenti, flimkien mar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena.

4. Dan l-Artikolu għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2005/29/KE.

*Artikolu 5***Informazzjoni prekuntrattwali**

1. Fi żmien debitu qabel ma l-konsumatur ikun marbut minn kwalunkwe ftehim jew offerta ta' kreditu, il-kreditur u, fejn applikabbli, l-intermedjarju tal-kreditu għandhom, abbażi tat-termini u l-kondizzjonijiet ta' kreditu offruti mill-kreditur u, jekk applikabbli, il-preferenzi espressi u l-informazzjoni fornuta mill-konsumatur, jipprovdu lill-konsumatur bl-informazzjoni meħtieġa biex iqabbel offerti differenti sabiex jiehu deċiżjoni informata dwar jekk jikkonkludix ftehim ta' kreditu. Tali informazzjoni, fuq karta jew fuq mezz durabbli iehor, għandha tiġi providuta permezz tal-formola ta' "Informazzjoni Standard Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur" pprovduta fl-Anness II. Il-kreditur għandu jiġi meqjus bħala li ssodisfa ir-rekwiżiti dwar l-informazzjoni f'dan il-paragrafu u fl-Artikolu 3 (1) u (2) tad-Direttiva 2002/65/KE jekk forna l-Informazzjoni Standard Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur.

Din l-informazzjoni għandha tispeċifika:

- (a) it-tip ta' kreditu;
- (b) l-identità u l-indirizz ġeografiku tal-kreditur kif ukoll, jekk applikabbli, l-identità u l-indirizz ġeografiku ta' l-intermedjarju ta' kreditu involut;
- (c) l-ammont totali ta' kreditu u l-kondizzjonijiet li jirregolaw il-ġbid ta' self;
- (d) it-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu;
- (e) f'kazijiet ta' kreditu fil-forma ta' hlas differit għal merkanzija speċifika jew servizz u ftehim ta' kreditu marbut magħhom, dik il-merkanzija jew is-servizz u l-prezz ta' hlas fil-pront;
- (f) ir-rata tas-self, il-kondizzjonijiet li jirregolaw l-applikazzjoni tar-rata tas-self u, fejn huma disponibbli, kwalunkwe indiċi jew rata ta' referenza applikabbli għar-rata inizjali tas-self, kif ukoll il-perijodi, il-kondizzjonijiet u l-proċeduri għal bidliet fir-rata tas-self. Jekk japplikaw rati tas-self differenti f'ċirkostanzi differenti, l-informazzjoni msemmija hawn fuq għar-rati applikabbli kollha;

▼B

- (g) ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena u l-ammont totali pagabbli mill-konsumatur, permezz ta' eżempju rappreżentattiv li jsemmi l-assunzjonijiet kollha użati għall-kalkolu ta' din ir-rata; fejn il-konsumatur ikun informa lill-kreditur dwar komponent wiehed jew aktar tal-kreditu preferut tiegħu, bħat-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu u l-ammont totali ta' kreditu, il-kreditur għandu jiehu kont ta' dawn il-komponenti; jekk ftehim ta' kreditu jipprovdi modi differenti għall-għbid ta' kreditu b'imposti jew rati tas-self differenti u l-kreditur juża l-assunzjoni stabbilita fil-punt (b) tal-Parti II ta' l-Anness I, huwa għandu jindika li l-mekkaniżmi għall-għbid ta' kreditu ohra għal dan it-tip ta' ftehim ta' kreditu jistgħu jirriżultaw frati perċentwali annwali oghla ta' imposta;
- (h) l-ammont, in-numru u l-frekwenza tal-ħlasijiet li għandhom isiru mill-konsumatur u fejn ikun il-każ, l-ordni li biha l-ħlasijiet ser ikunu allokatu għal bilanċi pendenti differenti b'rati tas-self differenti għall-finijiet ta' radd lura;
- (i) fejn applikabbli, l-imposti għaž-żamma ta' kont wiehed jew ta' diversi kontijiet biex jiġu registrati kemm transazzjoniet ta' ħlas kif ukoll għbid ta' kreditu, sakemm il-ftuħ tal-kont ma jkunx fakultattiv, flimkien ma' l-imposti għall-użu ta' mezzi ta' ħlas kemm għal transazzjonijiet ta' ħlas kif ukoll għall-għbid ta' kreditu u kwalunkwe imposta ohra li tirriżulta mill-ftehim ta' kreditu u l-kondizzjonijiet li tahtom jistgħu jiġu mibdula dawn l-imposti;
- (j) fejn applikabbli, l-eżistenza ta' kwalunkwe spejjeż pagabbli mill-konsumatur lin-nutar mal-konklużjoni ta' ftehim ta' kreditu;
- (k) l-obbligu, fejn dan jeżisti, li wiehed jidhol f' kuntratt dwar servizz anċillari relatat mal-ftehim ta' kreditu, b'mod partikolari polza ta' assigurazzjoni, meta il-konklużjoni ta' tali kuntratt tkun obbligatorja biex jinkiseb il-kreditu jew biex jinkiseb il-kreditu bit-termini u l-kondizzjonijiet kumerċjalizzati;
- (l) ir-rata ta' l-interessi applikabbli fil-każ ta' ħlas tard u l-arrangamenti għall-aġġustament tagħha, u, fejn applikabbli, l-imposti dovuti minhabba nuqqas ta' ħlas;
- (m) twissja dwar il-konsegwenzi li jinqabżu xi ħlasijiet;
- (n) fejn ikun applikabbli, il-garanziji meħtieġa;
- (o) l-eżistenza jew l-assenza ta' dritt ta' għbid;
- (p) id-dritt ta' radd lura antiċipat, fejn dan jeżisti u, fejn applikabbli, informazzjoni dwar id-dritt tal-kreditur għal kumpens u l-mod kif dan il-kumpens jiġi ddeterminat skond l-Artikolu 16;
- (q) id-dritt tal-konsumatur li jiġi infurmat immedjatament u mingħajr ħlas, skond l-Artikolu 9(2), bir-riżultat ta' konsultazzjoni ta' database li tkun saret bi skop tiġi valutata l-affidabbiltà finanzjarja tiegħu skond l-Artikolu 9(2);

▼B

(r) id-dritt tal-konsumatur li meta jitlob jiġi fornut mingħajr hlas b'kopja ta' l-abbozz tal-ftehim ta' kreditu. Din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika jekk il-kreditur fil-hin tat-talba ma jkunx lest li jipproċedi bil-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu mal-konsumatur; u

(s) jekk applikabbli, il-perijodu ta' żmien li matulu l-kreditur huwa marbut mill-informazzjoni prekontrattwali.

Kwalunkwe informazzjoni addizzjonali li l-kreditur ikun jixtieq jipprovdi lill-konsumatur għandha tingħata f'dokument separat li jista' jiġi anness mal-formola ta' Informazzjoni Standard Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur.

2. Madankollu, fil-każ ta' komunikazzjonijiet ta' telefonija bil-vuċi, kif imsemmi fl-Artikolu 3 (3) tad-Direttiva 2002/65/KE, id-deskrizzjoni tal-karatteristiċi prinċipali tas-servizz finanzjarju skond it-tieni inċiż ta' l-Artikolu 3(3)(b) ta' dik id-Direttiva għandha tinkludi ta' l-inqas il-punti msemmija fil-punti (c), (d), (e), (f) u (h) tal-Artikolu 5(1) ta' din id-Direttiva flimkien mar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena murija permezz ta' eżempju rappreżentattiv u l-ammont totali pagabbli mill-konsumatur.

3. Jekk il-ftehim ikun ġie konkluz fuq it-talba tal-konsumatur bl-użu ta' mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod li ma jippermettix il-forniment ta' informazzjoni skond il-paragrafu 1, b'mod partikolari fil-każ imsemmi fil-paragrafu 2, il-kreditur għandu jipprovdi lill-konsumatur bl-informazzjoni prekontrattwali shiha bl-użu tal-formola ta' "Informazzjoni Standard Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur" immedjament wara l-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu.

4. Fuq talba, il-konsumatur għandu, minbarra l-Informazzjoni Standard Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur, jiġi fornut mingħajr hlas b'kopja ta' l-abbozz tal-ftehim ta' kreditu. Din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika jekk il-kreditur fil-hin tat-talba ma jkunx lest li jipproċedi bil-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu mal-konsumatur.

5. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu li permezz tiegħu hlasijiet magħmula mill-konsumatur ma jwasslux għal amortizzament korrispondenti immedjat ta' l-ammont totali ta' kreditu, iżda jintużaw biex jikkostitwixxu kapital matul perijodi u taht kondizzjonijiet stipulati fil-ftehim ta' kreditu jew fi ftehim anċillari, l-informazzjoni prekontrattwali mehtieġa taht il-paragrafu 1 għandha tinkludi dikjarazzjoni ċara u konċiża li tali ftehim ta' kreditu ma jipprevedux garanzija għar-radd lura ta' l-ammont totali ta' kreditu migbud taht il-ftehim ta' kreditu, sakemm ma tingħatax tali garanzija.

▼B

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kredituri u, fejn applikabbli, l-intermedjarji ta' kreditu, jipprovdu spjegazzjonijiet adegwati lill-konsumatur, sabiex il-konsumatur ikun f'pożizzjoni li jivvaluta jekk il-ftehim ta' kreditu propost hux adattat għall-htigijiet tiegħu u għas-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu, fejn ikun il-każ billi tiġi spjegata lill-konsumatur l-informazzjoni prekontrattwali li għandha tiġi provduta skond il-paragrafu 1, il-karatteristiċi essenzjali tal-prodotti proposti u l-effetti speċifiċi li dawn jista' jkollhom fuq il-konsumatur, inklużi l-konsegwenzi ta' nuqqas ta' hlas mill-konsumatur. L-Istati Membri jistgħu jadattaw il-mod li bih u sa fejn trid tingħata tali assistenza, kif ukoll minn għandu jipprovdi tali assistenza, għaċ-cirkostanzi partikolari tas-sitwazzjoni li fiha jiġi offrut il-ftehim ta' kreditu, il-persuna li lilha qed jiġi offrut u t-tip ta' kreditu offrut.

Artikolu 6

Htigiet ta' informazzjoni prekontrattwali għal ċerti ftehim ta' kreditu fil-forma ta' faċilità ta' overdraft u għal ċerti ftehim ta' kreditu speċifiċi

1. Fi żmien debitu qabel ma l-konsumatur ikun marbut bi kwalunkwe ftehim ta' kreditu jew offerta li jikkonċernaw ftehim ta' kreditu kif imsemmi fl-Artikolu 2(3), (5) jew (6), il-kreditur u, fejn applikabbli, l-intermedjarju tal-kreditu għandhom, abbażi tat-termini u l-kondizzjonijiet ta' kreditu offruti mill-kreditur u, jekk applikabbli, il-preferenzi espressi u l-informazzjoni fornuta mill-konsumatur, jipprovdu lill-konsumatur bl-informazzjoni mehtieġa biex iqabbel offerti differenti sabiex jiehu deċizzjoni informata dwar jekk jikkonkludix ftehim ta' kreditu.

L-informazzjoni in kwistjoni għandha tispeċifika:

- (a) it-tip ta' kreditu;
- (b) l-identità u l-indirizz ġeografiku tal-kreditur kif ukoll, jekk applikabbli, l-identità u l-indirizz ġeografiku ta' l-intermedjarju ta' kreditu involut;
- (ċ) l-ammont totali ta' kreditu;
- (d) it-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu;
- (e) ir-rata tas-self; il-kondizzjonijiet li jirregolaw l-applikazzjoni tar-rata tas-self, kwalunkwe indiċi jew rata ta' referenza applikabbli għar-rata tas-self inizjali, l-imposti applikabbli mill-hin li fih il-ftehim ta' kreditu jiġi konkluz, u, fejn applikabbli, il-kondizzjonijiet li taħthom dawk l-imposti jistgħu jinbidlu;
- (f) ir-rata ta' imposta percentwali fis-sena, murija permezz ta' eżempji rappreżentattivi li jsemmu l-assunzjonijiet kollha użati għall-kalkolu ta' din ir-rata;

▼B

- (g) il-kondizzjonijiet u l-proċedura għat-tmiem tal-ftehim ta' kreditu;
- (h) fejn applikabbli, fil-każ ta' ftehim ta' kreditu skond l-Artikolu 2(3), indikazzjoni li l-konsumatur jista' jintalab irodd lura l-ammont totali ta' kreditu fi kwalunkwe hin;
- (i) ir-rata ta' l-interessi applikabbli fil-każ ta' hlas tard u l-arrangamenti għall-aġġustament tagħha, u, fejn applikabbli, l-imposti dovuti minhabba nuqqas ta' hlas;
- (j) id-dritt tal-konsumatur li jiġi infurmat immedjatement u minghajr hlas, skond l-Artikolu 9(2), bir-riżultat ta' konsultazzjoni ta' database li jsir biex tiġi valutata l-affidabbiltà finanzjarja tiegħu;
- (k) fil-każ ta' ftehim ta' kreditu skond l-Artikolu 2(3), informazzjoni fuq spejjeż li jinqalgħu mid-data tal-konkluzjoni tal-ftehim, kif ukoll, fejn xieraq, informazzjoni dwar taht liema kundizzjonijiet dawn l-spejjeż jistgħu jinbidlu;
- (l) jekk applikabbli, il-perijodu ta' żmien li matulu l-kreditur huwa marbut mill-informazzjoni prekontrattwali.

Tali informazzjoni għandha tiġi provduta fuq karta jew fuq mezz durabbli iehor u l-informazzjoni kollha għandha tkun prominenti b'mod ugwali. Tista' tiġi pprovduta permezz tal-formola ta' l-Informazzjoni Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur fl-Anness III. Il-kreditur huwa meqjus bħala li jkun issodisfa r-rekwiziti ta' informazzjoni f'dan il-paragrafu u fl-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2002/65/KE jekk forna l-“Informazzjoni Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur”.

2. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu tat-tip imsemmi fl-Artikolu 2(3), l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li r-rata ta' imposta percentwali fis-sena m' għandhiex għalfejn tiġi speċifikata.

3. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu msemija fl-Artikolu 2(5) u l-Artikolu 2(6), l-informazzjoni provduta lill-konsumatur skond il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha tinkludi wkoll:

- (a) l-ammont, in-numru u l-frekwenza tal-hlasijiet li għandhom isiru mill-konsumatur u, fejn ikun il-każ, l-ordni li biha l-hlasijiet ser ikunu allokati għal bilanċi pendenti differenti b'rati tas-self differenti għall-finijiet ta' radd lura; u
- (b) id-dritt ta' radd lura antiċipat, u, fejn applikabbli, informazzjoni dwar id-dritt tal-kreditur għal kumpens u il-mod li bih dan il-kumpens jiġi ddeterminat.

Madankollu, jekk il-ftehim ta' kreditu jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' l-Artikolu 2(3), għandhom japplikaw biss id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

▼B

4. Madankollu, fil-każ ta' komunikazzjonijiet ta' telefonija bil-vuċi u fejn il-konsumatur jitlob li l-faċilità ta' overdraft tkun disponibbli b'effett immedjat, id-deskrizzjoni tal-karatteristiċi prinċipali tas-servizz finanzjarju għandha tinkludi ta' l-inqas il-punti msemmija fil-punti (c), (e), (f), u (h) tal-paragrafu 1. Barra minn hekk, fi ftehim ta' kreditu tat-tip msemmija fil-paragrafu 3, id-deskrizzjoni tal-karatteristiċi prinċipali għandha tispeċifika t-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu.

5. Minkejja l-esklużjoni prevista f' punt (e) ta' l-Artikolu 2(2), l-Istati Membri għandhom japplikaw għall-inqas il-htigiet ta' l-ewwel sentenza tal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, għall-ftehim ta' kreditu fil-forma ta' faċilità ta' overdraft u fejn il-kreditu għandu jintradd lura fi żmien xahar.

6. Fuq talba, il-konsumatur għandu minbarra l-informazzjoni msemmija fil-paragrafi 1 sa 4 jiġi fornut b'kopja ta' l-abboz tal-ftehim ta' kreditu minghajr hlaq li jkun fih l-informazzjoni kuntrattwali prevista mill-Artikolu 10 sa fejn hu applikabbli l-artikolu. Din id-dispożizzjoni m' għandhiex tapplikax jekk il-kreditur fil-hin tat-talba ma jkunx lest li jipproċedi bil-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu mal-konsumatur.

7. Jekk il-ftehim ikun ġie konkluz fuq it-talba tal-konsumatur bl-użu ta' mezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod li ma jippermettux il-forniment ta' informazzjoni skond il-paragrafi 1 u 3, inkluż fil-każijiet imsemmija fil-paragrafu 4, il-kreditur għandu minnufih wara l-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu jissodisfa l-obbligi tiegħu taht il-paragrafi 1 u 3 billi jipprovdi l-informazzjoni kuntrattwali skond l-Artikolu 10 sa fejn dak l-Artikolu huwa applikabbli.

*Artikolu 7***Eżenzjonijiet mir-reqwiziti dwar l-informazzjoni pre-kuntrattwali**

L-Artikoli 5 u 6 m'għandhomx japplikaw għal fornituri ta' merkanzija jew servizzi li jkunu qed jaġixxu ta' intermedjarji ta' kreditu f'kapacià anċillari. Dan huwa minghajr preġudizzju għall-obbligu tal-kreditur li jiżgura li l-konsumatur jirċievi l-informazzjoni pre-kuntrattwali msemmija f'dawk l-artikoli.

*Artikolu 8***Obbligu li tiġi vvalutata l-affidabbiltà finanzjarja tal-konsumatur**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, qabel il-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu, il-kreditur jivvaluta l-affidabbiltà finanzjarja tal-konsumatur abbażi ta' informazzjoni suffiċjenti, fejn ikun il-każ miksuba mill-konsumatur u, fejn ikun meħtieġ, abbażi ta' konsultazzjoni tad-database rilevanti. L-Istati Membri fejn il-legiżlazzjoni fil-preżent diġà tirrikjedi li l-kredituri jivvalutaw l-affidabbiltà finanzjarja tal-konsumaturi fuq il-bażi ta' konsultazzjoni tad-database rilevanti jistgħu jzommu dan ir-reqwizit.

▼B

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, jekk il-partijiet jaqblu li jibdlu l-ammont totali ta' kreditu wara d-data tal-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu, il-kreditur jaġġorna l-informazzjoni finanzjarja għad-dispożizzjoni tiegħu dwar il-konsumatur u jivvaluta l-affidabbiltà finanzjarja tal-konsumatur qabel ma ssir kwalunkwe zieda sinifikanti fl-ammont totali ta' kreditu.

KAPITOLU III**AĊĊESS GHAL DATABASE***Artikolu 9***Aċċess għal database**

1. Kull Stat Membru għandu fil-każ ta' kreditu transkonfini jiżgura l-aċċess għal kredituri minn Stati Membri oħra għal databases użati f'dak l-Istat Membru għall-valutazzjoni ta' l-affidabbiltà finanzjarja tal-konsumaturi. Il-kondizzjonijiet għall-aċċess għandhom ikunu mhux diskriminatorji.

2. Jekk ir-rifjut ta' applikazzjoni ta' kreditu jkun ibbażat fuq il-konsultazzjoni ta' database, il-kreditur għandu jinforma lill-konsumatur immedjatament u minghajr hlas bir-riżultat ta' tali konsultazzjoni u bil-partikolaritajiet tad-database kkonsultata.

3. L-informazzjoni għandha tiġi pprovduta sakemm l-ghoti ta' tali informazzjoni ma tkunx ipprojbata minn leġislazzjoni Komunitarja oħra jew tmur kontra oġettivi ta' politika pubblika jew sigurtà pubblika.

4. Dan l-Artikolu għandu jkun minghajr preġudizzju għall-applikazzjoni tad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u l-moviment liberu ta' tali data ⁽¹⁾.

KAPITOLU IV**INFORMAZZJONI U DRITTIJET LI JIRRIGWARDAW FTEHIM TA' KREDITU***Artikolu 10***Informazzjoni li għandha tiġi inkluża fi ftehim ta' kreditu**

1. Ftehim ta' kreditu għandhom jitfasslu fuq karta jew fuq mezz durabbli ieħor.

Il-partijiet kontraenti kollha għandhom jirċievu kopja tal-ftehim ta' kreditu. Dan l-Artikolu għandu jkun minghajr preġudizzju għal kwalunkwe regola nazzjonali rigward il-validità tal-konkluzjoni ta' ftehim ta' kreditu, li huma f'konformità mal-liġi Komunitarja.

⁽¹⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1).

▼B

2. Il-ftehim ta' kreditu għandu jispeċifika b'mod ċar u konċiż:

- (a) it-tip ta' kreditu;
- (b) l-identifikazzjoni u l-indirizzi ġeografiċi tal-partijiet kontraenti kif ukoll, jekk applikabbli, l-identità u l-indirizz ġeografiku ta' l-intermedjarju ta' kreditu involut;
- (ċ) it-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu;
- (d) l-ammont totali ta' kreditu u l-kondizzjonijiet li jirregolaw il-ġbid ta' kreditu;
- (e) f'każ ta' kreditu fil-forma ta' hlas differit għal merkanzija jew servizz speċifika/u jew ftehim ta' kreditu marbut magħhom, il-merkanzija jew is-servizz u l-prezz ta' hlas fil-pront;
- (f) ir-rata tas-self, il-kondizzjonijiet li jirregolaw l-applikazzjoni tar-rata tas-self u, fejn huma disponibbli, kwalunkwe indici jew rata ta' referenza applikabbli għar-rata inizjali tas-self, kif ukoll il-perijodi, il-kondizzjonijiet u l-proċeduri għal bidliet fir-rata tas-self u, jekk ikunu applikabbli rati tas-self differenti f'ċirkostanzi differenti, l-informazzjoni ta' hawn fuq rigward ir-rati kollha applikabbli;
- (g) ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena u l-ammont totali pagabbli mill-konsumatur, ikkalkolati fil-hin tal-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu; l-assunzjonijiet kollha użati għall-kalkolu ta' dik ir-rata għandhom jissemmew;
- (h) l-ammont, in-numru u l-frekwenza tal-hlasijiet li għandhom isiru mill-konsumatur u, fejn ikun il-każ, l-ordni li biha l-hlasijiet ser ikunu allokat għal bilanċi pendenti differenti b'rati tas-self differenti għall-finijiet ta' radd lura;
- (i) fejn ikun involut amortizzament ta' kapital ta' ftehim ta' kreditu b'tul ta' żmien fiss, id-dritt tal-konsumatur li jirċievi, fuq talba jew minghajr hlas, fi kwalunkwe hin fit-tul kollu tal-ftehim ta' kreditu rendikont fil-forma ta' tabella ta' amortizzament.

Tabella ta' amortizzament għandha tindika l-hlasijiet dovuti u l-perijodi u l-kondizzjonijiet relatati mal-hlas ta' tali ammonti; it-tabella għandu jkun fiha analiżi dettaljata ta' kull radd lura li turi amortizzament kapitali, l-interessi kkalkolati abbażi tar-rata tas-self u, fejn applikabbli, l-ispejjeż addizzjonali; fejn ir-rata ta' l-interessi mhix fissa jew l-ispejjeż addizzjonali jistgħu jitbiddlu taht il-ftehim ta' kreditu, it-tabella ta' amortizzament għandha turi b'mod ċar u konċiż li d-data misjuba fit-tabella tibqa' valida biss sakemm ir-rata tas-self jew l-ispejjeż addizzjonali jiġu mibdula skond il-ftehim ta' kreditu;

▼B

- (j) jekk imposti u interessi jkollhom jithallsu minghajr amortizzament ta' kapital, rendikont li juri l-perijodi u l-kondizzjonijiet tal-hlas ta' l-interessi u ta' kwalunkwe imposta rikorrenti u mhux rikorrenti assoċjati magħhom;
- (k) fejn applikabbli, l-imposti għaž-żamma ta' kont wiehed jew ta' diversi kontijiet biex jiġu registrati kemm transazzjoniet ta' hlas kif ukoll għid ta' kreditu, sakemm il-ftuħ ta' kont ma jkunx fakultattiv, flimkien ma' l-imposti għall-użu ta' mezzi ta' hlas kemm għal transazzjonijiet ta' hlas kif ukoll għall-għid ta' kreditu u kwalunkwe imposta oħra li tirriżulta mill-ftehim ta' kreditu u l-kondizzjonijiet li tahtom jistgħu jinbidlu dawn l-imposti;
- (l) ir-rata ta' interessi applikabbli f'każ ta' hlas tard kif applikabbli fiż-żmien tal-konklużjoni tal-ftehim ta' kreditu u l-arrangamenti għall-aġġustament tagħha u, fejn applikabbli, l-imposti dovuti minhabba nuqqas ta' hlas;
- (m) twissja dwar il-konsegwenzi li jinqabżu xi hlasijiet;
- (n) fejn xieraq dikjarazzjoni, li jistgħu jkunu dovuti d-drittijiet notarili;
- (o) kwalunkwe garanziji u l-assigurazzjoni meħtieġa;
- (p) l-eżistenza jew in-nuqqas ta' dritt ta' rtirar, il-perijodu li matulu dak id-dritt jista' jiġi eżerċitat u kondizzjonijiet oħra li jirregolaw l-eżerċizzju tiegħu, inkluża informazzjoni dwar l-obbligu tal-konsumatur li jhallas il-kapital miġbud u l-interessi skond l-Artikolu 14 (3)(b) u l-ammont ta' l-interessi pagabbli kuljum;
- (q) informazzjoni li tirrigwarda d-drittijiet li jirriżultaw mill-Artikolu 15 kif ukoll il-kondizzjonijiet biex dawn id-drittijiet jiġu eżerċitati;
- (r) id-dritt ta' radd lura antiċipat, u l-proċedura għal radd lura antiċipat kif ukoll, fejn applikabbli, l-informazzjoni dwar id-dritt tal-kreditur għal kumpens u l-mod li permezz tiegħu dan il-kumpens ser jiġi determinat;
- (s) il-proċedura li għandha tiġi segwita fl-eżerċizzju tad-dritt ta' terminazzjoni tal-ftehim ta' kreditu;
- (t) jekk jeżistix jew le mekkaniżmu ta' ilment barra mill-qorti u ta' rizarċiment għall-konsumatur u, jekk iva, il-metodi ta' l-aċċess għalih;
- (u) fejn applikabbli, termini u kondizzjonijiet kuntrattwali oħrajn;
- (v) fejn applikabbli, l-isem u l-indirizz ta' l-awtorità ta' kontroll kompetenti.

3. Fejn japplika l-paragrafu 2(i), il-kreditur għandu jagħmel disponibbli lill-konsumatur minghajr hlas fi kwalunkwe hin fit-tul kollu tal-ftehim ta' kreditu rendikont fil-forma ta' tabella ta' ammortizzament.

▼B

4. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu fejn il-hlasijiet magħmula tahtu mill-konsumatur ma jwasslux għal amortizzament korrispondenti immedjat ta' l-ammont totali ta' kreditu, imma jintużaw biex jikkostitwixxu kapital matul perijodi u taht kondizzjonijiet stipulati fil-ftehim ta' kreditu jew fi ftehim anċillari, l-informazzjoni meħtieġa taht il-paragrafu 2 għandha tinkludi dikjarazzjoni ċara u konċiża li tali ftehim ta' kreditu ma jirrikjedi l-ebda garanzija mogħtija minn parti terza bħala garanzija ta' radd lura ta' l-ammont totali ta' għbid ta' kreditu, sakemm ma tinghatax garanzija bħal din

5. F'każ ta' ftehim ta' kreditu fil-forma ta' faċilità ta' overdraft skond l-Artikolu 2 (3) għandu jiġi dikjarat b'mod ċar u konċiż:

- (a) it-tip ta' kreditu;
- (b) l-identitajiet u l-indirizzi ġeografiċi tal-partijiet kontraenti kif ukoll, jekk applikabbli, l-identità u l-indirizz ġeografiku ta' l-intermedjarju ta' kreditu involut;
- (ċ) it-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu;
- (d) l-ammont totali ta' kreditu u l-kondizzjonijiet li jirregolaw il-għbid ta' kreditu;
- (e) ir-rata tas-self, il-kondizzjonijiet li jirregolaw l-applikazzjoni tar-rata tas-self u, fejn huma disponibbli, kwalunkwe indiċi jew rata ta' referenza applikabbli għar-rata inizjali tas-self, kif ukoll il-perijodi, il-kondizzjonijiet u l-proċeduri għal bidliet fir-rata tas-self, jekk japplikaw rati tas-self differenti f'ċirkostanzi differenti, l-informazzjoni msemmija hawn fuq fir-rigward tar-rati applikabbli kollha;
- (f) ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena u l-ammont totali pagabbli mill-konsumatur, ikkalkolati fil-hin tal-konklużjoni tal-ftehim ta' kreditu; għandhom ikunu speċifikati l-kalkoli kollha ta' dawn l-interessi skond l-Artikolu 19(2) flimkien ma' Artikolu 3 g) u i); l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li r-rata ta' imposta perċentwali fis-sena m'għandhiex għalfejn tiġi speċifikata;
- (g) fejn applikabbli, indikazzjoni li l-konsumatur jista' jintalab irodd lura l-ammont totali ta' kreditu fi kwalunkwe hin;
- (h) il-modalitajiet imħarsa permezz ta' l-eżerċitar tad-dritt fuq it-tmien ta' ftehim ta' kreditu; u
- (i) informazzjoni rigward it-tariffi applikabbli minn meta jiġi konkluż il-ftehim ta' kreditu u, jekk applikabbli, il-kundizzjonijiet taht li daww it-tariffi jistgħu jinbidlu.

▼B

*Artikolu 11***Informazzjoni rigward ir-rata tas-self**

1. Fejn applikabbli l-konsumatur għandu jiġi infurmat dwar kull bidla fir-rata tas-self, bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli ieħor, qabel ma tidhol fis-seħh il-bidla. L-informazzjoni għandha tinkludi l-ammont tal-ħlasijiet li għandhom isiru wara d-dhul fis-seħh tar-rata tas-self il-ġdida, u, jekk in-numru jew il-frekwenza tal-ħlasijiet jinbidlu, dettallji dwar dan.

2. Madankollu, il-partijiet jistgħu jiftehmu fil-ftehim ta' kreditu li l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tinghata lill-konsumatur perijodikament f'każijiet fejn il-bidla fir-rata tas-self tkun ikkawżata minn bidla frata ta' referenza, u r-rata ta' referenza l-ġdida ssir pubblikament disponibbli permezz ta' mezzi xierqa u l-informazzjoni dwar ir-rata ta' referenza l-ġdida tinżamm ukoll disponibbli fil-bini tal-kreditur.

*Artikolu 12***Obbligazzjonijiet marbuta ma' ftehim ta' kreditu fil-forma ta' faċilità ta' overdraft**

1. Fejn ftehim ta' kreditu jkopri kreditu fil-forma ta' faċilità ta' overdraft, il-konsumatur għandu jiġi infurmat regolarment permezz ta' rendikont tal-kont, bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli ieħor, li jkun fih d-dettalji li ġejn:

- (a) il-perijodu preċiż li għalih jirreferi r-rendikont;
- (b) l-ammonti u d-dati ta' għid ta' kreditu;
- (ċ) il-bilanċ mir-rendikont preċedenti, u d-data tiegħu;
- (d) il-bilanċ l-ġdid;
- (e) id-dati u l-ammonti tal-ħlasijiet magħmula mill-konsumatur;
- (f) ir-rata tas-self applikata;
- (g) kwalunkwe imposta li giet applikata;
- (h) fejn applikabbli, l-ammont minimu li għandu jithallas.

2. Barra minn hekk, il-konsumatur għandu jiġi informat bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli ieħor dwar bidliet fir-rata tas-self jew fl-imposti pagabbli qabel ma tidhol fis-seħh il-bidla.

Madankollu, il-partijiet jistgħu jaqblu fil-ftehim ta' kreditu li l-informazzjoni dwar il-bidliet fir-rata tas-self tinghata bil-mod previst fil-paragrafu 1, f'każijiet fejn il-bidla fir-rata tas-self tkun ikkawżata minn bidla frata ta' referenza, ir-rata ta' referenza ġdida ssir pubblikament disponibbli permezz ta' mezzi xierqa u l-informazzjoni dwar ir-rata ta' referenza ġdida tithalla wkoll disponibbli fil-premessi tal-kreditur.

▼B

*Artikolu 13***Ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa**

1. Il-konsumatur jista' jaffettwa terminazzjoni standard għal ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa minghajr hlas fi kwalunkwe hin hlief jekk il-partijiet ikunu qablu dwar perijodu ta' notifika. Tali perijodu ma jistax jeċċedi xahar.

Jekk ikun hemm qbil fil-ftehim ta' kreditu, il-kreditur jista' jaffettwa terminazzjoni standard ta' ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa billi jagħti lill-konsumatur notifika ta' mhux inqas minn xahrejn bil-miktub fuq karta jew permezz ta' mezz durabbli iehor.

2. Jekk ikun hemm qbil fil-ftehim ta' kreditu, il-kreditur jista' għal raġunijiet oġġettivament ġustifikati jtemm id-dritt tal-konsumatur li jiġbed self minn ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa. Il-kreditur għandu jinforma lill-konsumatur dwar it-terminazzjoni u r-raġunijiet għaliha bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli iehor, fejn possibbli, qabel it-terminazzjoni u mhux aktar tard minn immedjatament wara li din issir, sakemm l-ghoti ta' tali informazzjoni ma' jkunx projbit minn leġislazzjoni Komunitarja oħra jew ikun kontra l-oġġettivi ta' politika pubblika jew sigurtà pubblika.

*Artikolu 14***Dritt ta' rtirar**

1. Il-konsumatur għandu jkollu perijodu ta' erbatax-il jum ta' kalendarju li matulhom jista' jirtira mill-ftehim ta' kreditu minghajr ma jagħti l-ebda raġuni.

Dak il-perijodu ta' rtirar għandu jibda:

- (a) jew fil-jum tal-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu, jew
- (b) fil-jum li fih il-konsumatur jirċievi t-termini u l-kondizzjonijiet u l-informazzjoni kuntrattwali skond l-Artikolu 10, jekk dak il-jum ikun aktar tard mid-data msemmija f'punt (a) ta' dan is-subparagrafu.

2. Fejn fil-każ ta' ftehim ta' kreditu konness, kif iddefinit fil-punt (n) ta' l-Artikolu, il-leġislazzjoni nazzjonali fil-hin tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva diġà tipprovdi li l-fondi ma jistgħux jiġu magħmula disponibbli għall-konsumatur qabel l-iskadenza ta' perijodu speċifiku, l-Istati Membri jistgħu eċċezzjonalment jipprovdu li l-perijodu msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jista' jitnaqqas għal dan il-perijodu speċifiku fuq talba esplicita tal-konsumatur.

3. Jekk il-konsumatur jeżerċita d-dritt ta' rtirar tiegħu, huwa għandu:

- (a) sabiex jagħti effett lill-irtirar qabel jiskadi t-terminu perentorju msemmi fil-paragrafu 1, jinnotifika b'dan lill-kreditur wara l-informazzjoni mogħtija mill-kreditur skond punt (p) ta' l-Artikolu 10(2) b'mezz li jista' jiġi ppruvat skond il-liġi nazzjonali. It-terminu perentorju għandu jitqies li jkun ġie osservat jekk din in-notifika, jekk tkun bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli iehor li jkun disponibbli u aċċessibbli għall-kreditur, tkun intbagħtet qabel jiskadi t-terminu perentorju; u

▼B

(b) biex iħallas lill-kreditur il-kapital u l-interessi akkumulati fuq dan il-kapital mid-data li fiha s-self ikun ingibed sad-data li fiha jiħallas il-kapital, mingħajr ebda dewmien bla bżonn u mhux aktar tard minn 30 jum ta' kalendarju wara li jkun bagħat in-notifika ta' l-irtirar lill-kreditur. L-interessi għandhom jiġu kkalkolati abbażi tar-rata tas-self miftehma. Il-kreditur m' għandhux ikun intitolat għall-ebda kumpens iehor mill-konsumatur fil-każ ta' rtirar, hlief għal kumpens għall-imposti li ma jistgħux jitregġgħu lura mħallsin mill-kreditur lill-kwalunke entità ta' amministrazzjoni pubblika.

4. Jekk ikun provdut servizz anċillari relatat mal-ftehim ta' kreditu mill-kreditur jew minn parti terza abbażi ta' ftehim bejn il-parti terza u l-kreditur, il-konsumatur m'għandux jibqa' iżjed marbut bil-kuntratt dwar isservizz anċillari jekk il-konsumatur jeżerċita d-dritt ta' rtirar tiegħu mil-ftehim ta' kreditu skond dan l-Artikolu.

5. Jekk il-konsumatur ikollu dritt ta' rtirar skond il-paragrafi 1, 3 u 4, l-Artikoli 6 u 7 tad-Direttiva 2002/65/KE u l-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE ta' l-20 ta' Diċembru 1985 dwar il-harsien tal-konsumatur fir-rigward ta' kuntratti nnegozjati barra mill-lok tan-negozju ⁽¹⁾ m'għandhomx japplikaw.

6. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu li l-paragrafi 1 sa 4 ta' dan l-Artikolu ma għandhomx japplikaw għal ftehim ta' kreditu li bil-liġi jehtieg jiġu konklużi permezz tas-servizzi ta' nutar, dment li n-nutar jikkonferma li l-konsumatur huwa garantit id-drittijiet previsti fl-Artikoli 5 u 10.

7. Dan l-Artikolu għandu jkun mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-liġi nazzjonali li tistabbilixxi perijodu ta' żmien li fih ma tistax tibda l-eżekuzzjoni tal-kuntratt.

Artikolu 15

Ftehim ta' kreditu konnessi

1. Fejn il-konsumatur ikun eżerċita dritt ta' rtirar ibbażat fuq il-liġi Komunitarja fir-rigward ta' kuntratt għall-forniment ta' merkanzija jew servizzi, hu ma għandux ikun iżjed marbut bi ftehim ta' kreditu konness.

2. Jekk il-merkanzija jew is-servizzi koperti minn ftehim ta' kreditu konness m'humix forniti, jew huma biss parzjalment forniti, jew m'humix f'konformità mal-kuntratt għall-forniment ta' merkanzija jew servizzi, il-konsumatur għandu jkollu d-dritt li jsegwi rimedji kontra l-kreditur jekk il-konsumatur ikun segwa r-rimedji tiegħu kontra l-fornitur iżda jkun naqas milli jkseb is-sodisfazzjon li għalih huwa intitolat skond il-liġi jew il-kuntratt tal-forniment ta' merkanzija jew servizzi. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw sa fejn u taht liema kondizzjonijiet dawn ir-rimedji għandhom ikunu eżerċitabbli.

3. Dan l-Artikolu għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe regola nazzjonali li tirrendi lill-kreditur konguntament u separatament responsabbli fir-rigward ta' kwalunkwe pretensjoni li l-konsumatur jista' jkollu kontra l-fornitur fejn ix-xiri ta' merkanzija jew servizzi mingħand il-fornitur ikun gie ffinanzjat bi ftehim ta' kreditu.

⁽¹⁾ ĠU L 372, 31.12.1985, p. 31.

▼B

*Artikolu 16***Radd lura antiċipat**

1. Il-konsumatur għandu jkun intitolat li jifdi interament jew parzjalment l-obbligi tiegħu taht ftehim ta' kreditu fi kwalunkwe hin. F'tali każijiet, huwa għandu jkun intitolat għal tnaqqis fl-ispiza totali tal-kreditu, tali tnaqqis ikun jikkonsisti mill-interessi u l-ispejjeż ta' matul it-terminu li jkun baqa' tal-kuntratt.

2. Fil-każ ta' radd lura antiċipat ta' kreditu, il-kreditur għandu jkun intitolat għal kumpens ġust u ġustifikat b'mod oġġettiv għal spejjeż possibbli direttament marbuta ma' radd lura antiċipat ta' kreditu u dan sakemm tali radd lura antiċipat jaqa' f'perijodu li għalih ir-rata tas-self hija fissa.

Tali kumpens ma jistax jaqbeż il-1 % ta' l-ammont ta' kreditu li jkun intradd lura antiċipatament, jekk il-perijodu ta' żmien bejn ir-radd lura antiċipat u t-tmiem miftiehem tal-ftehim ta' kreditu jaqbeż is-sena. Jekk il-perijodu ma jaqbīx is-sena, il-kumpens ma jistax jaqbeż 0,5 % ta' l-ammont ta' kreditu li jkun intradd lura antiċipatament.

3. Kumpens għar-radd lura antiċipat ma jistax jintalab:

(a) jekk ir-radd lura sar taht kuntratt ta' assigurazzjoni maħsub biex jipprovdi garanzija ta' radd lura ta' kreditu;

(b) fil-każ ta' faċilitajiet ta' overdraft; jew

(ċ) jekk ir-radd lura jaqa' f'perijodu li għalih ir-rata tas-self mhix fissa.

4. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li

(a) dan il-kumpens jista' jintalab mill-kreditur biss bil-kondizzjoni li l-ammont tar-radd lura antiċipat jaqbeż il-limitu definit mil-liġi nazzjonali. Dak il-limitu m'għandux jaqbeż l-EUR 10 000 matul kwalunkwe perijodu ta' 12-il xahar;

(b) il-kreditur jista' eċċezzjonalment jitlob kumpens oghla jekk jista' jipprova li t-telf li garrab mir-radd lura antiċipat jeċċedi l-ammont determinat skond il-paragrafu 2.

Jekk il-kumpens mitlub mill-kreditur jeċċedi t-telf attwalment imġarrab, il-konsumatur jista' jitlob tnaqqis korrispondenti.

F'dan il-każ, it-telf għandu jikkonsisti fid-differenza bejn ir-rata ta' imghax miftiehma inizzjalment u r-rata ta' imghax skond liema l-kreditur jista' jislef l-ammont imhallas b'mod antiċipat fuq is-suq fil-hin tar-radd lura antiċipat, u għandu jiehu kont ta' l-impatt ta' tali radd lura antiċipat fuq l-ispejjeż amministrattivi.

5. Kwalunkwe kumpens m'għandux jeċċedi l-ammont ta' interess li l-konsumatur ikun hallas matul il-perijodu bejn ir-radd lura antiċipat u d-data miftiehma ta' l-gheluq tal-ftehim ta' kreditu.

Artikolu 17

Ċessjoni ta' drittijiet

1. Fejn id-drittijiet tal-kreditur taht ftehim ta' kreditu jew il-ftehim innifsu jiġu ċeduti lil parti terza, il-konsumatur għandu jkun intitolat li jeċċepixxi kontra ċ-ċessjonarju kwalunkwe difiża li kienet disponibbli għalih kontra l-kreditur originali, inkluża tpaċija fejn din ta' l-aħhar tkun permessa fl-Istat Membru kkonċernat.

2. Il-konsumatur għandu jiġi mgħarraf biċ-ċessjoni msemija fil-paragrafu 1 hliet fejn il-kreditur originali, bi qbil maċ-ċessjonarju, ikompli jonora l-ftehim ta' kreditu vis-à-vis l-konsumatur.

Artikolu 18

Overrunning

1. Fil-każ ta' ftehim biex jinfetħ kont kurrenti, fejn hemm possibbiltà li l-konsumatur jithallajagħmel overrun, il-ftehim għandu barra minn hekk jkun fih l-informazzjoni msemija f' punt (e) ta' l-Artikolu 6(1). Il-kreditur għandu fi kwalunkwe każ jipprovdi din l-informazzjoni bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli ieħor fuq bażi regolari.

2. Fil-każ ta' overrunning sinifikanti li jeċċedi perijodu ta' xahar, il-kreditur għandu jinforma lill-konsumatur mingħajr dewmien, bil-miktub fuq karta jew b'mezz durabbli ieħor,

(a) bl-overrunning;

(b) bl-ammont involut;

(ċ) bir-rata tas-self;

(d) bi kwalunkwe piena, imposta jew interessi fuq arretrati applikabbli.

3. Dan l-Artikolu għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-kwalukwe regola tal-liġi nazzjonali li tirrikjedi lill-kreditur joffri tip ieħor ta' prodott ta' kreditu meta t-tul ta' żmien tal-overrunning ikun sinifikanti.

KAPITOLU V

RATA TA' IMPOSTA PERĊENTWALI FIS-SENA

Artikolu 19

Kalkolu tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena

1. Ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena, li tekawwali, fuq bażi annwali, għall-valur preżenti ta' l-impenji kollha (għid ta' kreditu, radd lura u imposti), futuri jew eżistenti, miftehma bejn il-kreditur u l-konsumatur, għandha tiġi kkalkolata skond il-formola matematika mnizzla fil-Parti I ta' l-Anness I.

▼B

2. Għall-fini tal-kalkolu tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena, l-ispiża totali tal-kreditu lill-konsumatur għandha tigi determinata, bl-eċċezzjoni ta' kwalunkwe imposta pagabbli mill-konsumatur għal nuqqas ta' konformità ma' kwalunkwe impenn min-naħa tiegħu stabbilit fil-ftehim ta' kreditu u imposti barra mill-prezz tax-xiri li, għal xiri ta' merkanzija u servizzi, hu obligat iħallas irrispettivament minn jekk it-transazzjoni issirx permezz ta' flus kontanti jew permezz ta' kreditu.

L-ispejjeż biex jinżamm kont li jirreġistra kemm transazzjonijiet ta' hlas u kif ukoll ta' għid ta' kreditu, l-ispejjeż ta' l-użu ta' mezz ta' hlas kemm għal transazzjonijiet ta' hlas u kif ukoll għal għid ta' kreditu, u spejjeż oħrajn relatati ma' transazzjonijiet ta' hlas għandhom jiġu inkluzi fl-ispiża totali tal-kreditu lill-konsumatur sakemm il-ftuħ tal-kont ma jkunx obligatorju u l-ispejjeż tal-kont ikunu ntwerew b'mod ċar u separatament fil-ftehim ta' kreditu jew fi kwalunkwe ftehim ieħor konkluz mal-konsumatur.

3. Il-kalkolu tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena għandu jkun ibbażat fuq l-assunzjoni bażika li l-ftehim ta' kreditu għandu jibqa' validu għall-perijodu miftiehem u l-kreditur u l-konsumatur ser jissodisfaw l-obbligi tagħhom taht it-termini u sad-dati speċifikati fil-ftehim ta' kreditu.

4. Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu li jkollhom klawżoli li jippermettu varjazzjonijiet fir-rata tas-self u, fejn ikun applikabbli, l-imposti fir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena iżda li ma jistgħux jiġu kkwantifikati fil-hin tal-kalkolu, ir-rata ta' imposta perċentwali fis-sena għandha tigi kkalkolata fuq l-assunzjoni li r-rata tas-self u imposti oħrajn jibqgħu fissi b'relazzjoni mal-livell inizjali u jibqgħu applikabbli sa tmiem il-ftehim ta' kreditu.

5. Fejn mehtieg, l-assunzjonijiet addizzjonali mnizzlin fl-Anness I jistgħu jiġu użati fil-kalkolu tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena.

Jekk l-assunzjonijiet li jidhru f'dan l-Artikolu u fil-Parti II ta' l-Anness I mhumiex biżżejjed biex tigi kalkolata r-rata ta' imposta perċentwali fis-sena b'mod uniformi jew m'għadhomx adatti għas-sitwazzjoni kummerċjali fis-suq, il-Kummissjoni tista' tiddetermina l-assunzjonijiet addizzjonali mehtieġa għall-kalkolu tar-rata ta' imposta perċentwali fis-sena, jew timmodifika dawk eżistenti. Dawn il-miżuri mfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 25(2).

KAPITOLU VI

KREDITURI U INTERMEDJARJI TA' KREDITU

*Artikolu 20***Regolamentazzjoni ta' kredituri**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kredituri jiġu ssorveljati minn korp jew awtorità indipendenti minn istituzzjonijiet finanzjarji, jew regolati. Dan għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2006/48/KE.

*Artikolu 21***Ċerti obbligi ta' intermedjarji ta' kreditu vis-à-vis il-konsumaturi**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) intermedjarju ta' kreditu jindika f'riklamar u dokumentazzjoni maħsuba għall-konsumaturi sa fejn jaslu l-poteri tiegħu, b'mod partikolari jekk jahdimx esklussivament ma' kreditur wiehed jew aktar jew bħala sensar indipendenti;
- (b) jekk ikun hemm drittijiet pagabbli mill-konsumatur lill-intermedjarju tal-kreditu għas-servizzi tiegħu dawn jiġu mgħarrfa lill-konsumatur, u miftiehma bejn il-konsumatur u l-intermedjarju ta' kreditu fuq il-karta jew mezz durabbli ieħor qabel il-konklużjoni ta' ftehim ta' kreditu;
- (ċ) jekk ikun hemm drittijiet pagabbli mill-konsumatur lill-intermedjarju tal-kreditu għas-servizzi tiegħu dawn jiġu komunikati lill-kreditur mill-intermedjarju tal-kreditu, għall-fini tal-kalkolu tar-rata perċentwali annwali ta' imposta.

KAPITOLU VII

MIZURI IMPLIMENTATTIVI

*Artikolu 22***Armonizzazzjoni u n-natura imperattiva tad-Direttiva**

1. Safejn din id-Direttiva fiha dispożizzjonijiet armonizzati, l-Istati Membri ma jistgħux iżommu jew jintroduċu fil-liġi nazzjonali tagħhom dispożizzjonijiet li jiddevjaw minn daww stabbiliti f'din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi ma jkunux jistgħu jċedu d-drittijiet mogħtija lilhom bid-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li timplimenta jew tikkorrespondu għal din id-Direttiva.

▼B

3. L-Istati Membri għandhom, barra minn hekk, jiżguraw li d-dispożizzjonijiet li jadottaw fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva ma jaghtux lok għal evitar li jirrizulta mill-mod li bih jiġu fformulati ftehim, b'mod partikolari billi jiġu integrati għid ta' kreditu jew ftehim ta' kreditu li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva fi ftehim ta' kreditu li n-natura u l-iskop tagħhom jagħmluha possibbli li tiġi evitata l-applikazzjoni tagħha.

4. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-konsumaturi ma jitilfux il-protezzjoni mogħtija minn din id-Direttiva minhabba li tintgħazel il-liġi ta' pajjiż terz bħala l-liġi applikabbli għall-ftehim ta' kreditu, jekk il-ftehim ta' kreditu jkollu rabta mill-qrib mat-territorju ta' Stat Membru wieħed jew aktar.

*Artikolu 23***Penali**

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond din id-Direttiva u għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa kollha biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u disswassivi.

*Artikolu 24***Riżoluzzjoni ta' tilwim barra mill-qorti**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġu stabbiliti proċeduri adegwati u effettivi ta' riżoluzzjoni ta' tilwim barra mill-qorti għas-soluzzjoni ta' tilwim tal-konsumatur dwar ftehim ta' kreditu, billi fejn hu xieraq jintużaw korpi ezistenti.

2. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu dawk il-korpi biex jikkooperaw sabiex isolvu wkoll tilwim transkonfini rigward ftehim ta' kreditu.

*Artikolu 25***Proċedura ta' kumitat**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn Kumitat.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikolu 5a(1) sa (4) u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, b'kont mehud tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

▼B*Artikolu 26***Informazzjoni li għandha tiġi mogħtija lill-Kummissjoni**

►**C2** Fejn Stat Membru juża kwalunkwe mill-ghazliet regolatorji msemmijin fl-Artikolu 2(5), 2(6), l-Artikolu 4(1), il-punt (c) tal-Artikolu 4(2), l-Artikoli 6(2), 10(1), il-punt (f) tal-Artikolu 10(5), l-Artikolu 14(2) u l-Artikolu 16 (4), huwa għandu ◀ jinforma lill-Kummissjoni b'dan kif ukoll bi kwalunkwe bidliet sussegwenti. Il-Kummissjoni għandha tagħmel pubblika dik l-informazzjoni permezz ta' sit web jew permezz ta' kwalunkwe mod faċilment aċċessibbli iehor. L-Istat Membru għandu jiehwa l-mizuri adatti biex ixerred din l-informazzjoni lill-kredituri u lill-konsumaturi nazzjonali.

*Artikolu 27***Traspożizzjoni**

►**C1** 1. Qabel il-11 ta' Ġunju 2010 ◀ l-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw id-dispożizzjonijiet meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Huma għandhom minnufih jinfurmaw b' dan lill-Kummissjoni.

Huma għandhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet ►**C1** mill-11 ta' Ġunju 2010. ◀

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjonijiet, huma għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir tali referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

►**C1** 2. Il-Kummissjoni għandha twettaq kull hames snin, u għall-ewwel darba il-11 ta' Ġunju 2013 ◀ reviżjoni tal-limiti stabbiliti minn din id-Direttiva u l-annessi tagħha u l-perċentwali użati għall-kalkolu tal-kumpens pagabbli fil-każ ta' radd lura antiċipat, u tivvalutahom fid-dawl tax-xejriet ekonomiċi fil-Komunità u s-sitwazzjoni tas-suq ikkonċernat. ►**C2** Il-Kummissjoni għandha tissorvelja wkoll l-effett tal-eżistenza tal-ghazliet regolatorji msemmijin fl-Artikolu 2(5) u (6), l-Artikolu 4(1), il-punt (c) tal-Artikolu 4(2), l-Artikolu 6(2), il-punt (f) tal-Artikolu 10(5), l-Artikolu 14(2) u l-Artikolu 16(4) dwar is-suq intern u l-konsumaturi. ◀ Ir-riżultati għandhom jiġu kkomunikati lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill akkumpanjati fejn meħtieġ bi proposta biex ikunu modifikati l-limiti u l-perċentwali kif ukoll l-ghazliet regolatorji msemmijin hawn fuq.

*Artikolu 28***Il-konverżjoni ta' l-ammonti espressi f'euro għall-munità nazzjonali**

1. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, dawk l-Istati Membri li jikkonvertu l-ammonti espressi f'euro għall-munità nazzjonali tagħhom, fil-konverżjoni għandhom jużaw inizzjalment ir-rata ta' skambju fid-data ta' l-adozzjoni ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistgħu jarrotondaw l-ammonti li jirriżultaw mill-konverżjoni sakemm tali arrotondar ma jaqbiżx EUR 10.

KAPITOLU VIII

DISPOŻIZZJONIJIET TRANSITORJI U FINALI

*Artikolu 29***Revoka**

Id-Direttiva 87/102/KEE għandha tithassar ►**C1** b'effett mill-11 ta' Ġunju 2010. ◀

*Artikolu 30***Miżuri transizzjonali**

1. Din id-Direttiva m'għandhiex tapplika għal ftehim ta' kreditu eżistenti fid-data li fiha l-miżuri implimentattivi nazzjonali jidhlu fis-sehh.
2. Madankollu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Artikoli 11, 12, 13, 17, it-tieni sentenza ta' l-Artikolu 18(1), u l-Artikolu 18(2) jiġu applikati anki għal ftehim ta' kreditu bla skadenza fissa eżistenti fid-data tad-dhul fis-sehh tal-miżuri implimentattivi nazzjonali.

*Artikolu 31***Dhul fis-sehh**

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara li tkun giet pubblikata fil-*Gurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

*Artikolu 32***Destinatarji**

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Strasburgu, 23 ta' April 2008

▼B*ANNEX I*

- I. L-ekwazzjoni bażika li tesprimi l-ekwivalenza ta' gbid ta' kreditu minn naħa l-waħda u radd lura u imposti min-naħa l-oħra

L-ekwazzjoni bażika, li tistabbilixxi r-rata ta' imposta perċentwali fis-sena (APR), fuq bażi annwali, hija daqs il-valur totali preżenti ta' gbid ta' kreditu min-naħa l-waħda u t-total tal-valur preżenti ta' radd lura u ħlas ta' imposti min-naħa l-oħra, jiġifieri:

$$\sum_{k=1}^m C_k(1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l(1+X)^{-s_l}$$

fejn:

- X hija r-APR,
- m hija n-numru ta' l-aħħar gbid ta' kreditu,
- k hija n-numru ta' gbid ta' kreditu, għalhekk $1 \leq k \leq m$,
- C_k hija l-ammont ta' gbid ta' kreditu k ,
- t_k hija l-intervall, espress fi snin u frazzjonijiet ta' sena, bejn id-data ta' l-ewwel gbid ta' kreditu u d-data ta' kull gbid ta' kreditu sussegwenti, għalhekk $t_1 = 0$,
- m' hija n-numru ta' l-aħħar radd lura jew ħlas ta' imposti,
- l hija n-numru ta' radd lura jew ħlas ta' imposti,
- D_l hija l-ammont ta' radd lura jew ħlas ta' imposti,
- s_l hija l-intervall, espress fi snin u frazzjonijiet ta' sena, bejn id-data ta' l-ewwel gbid ta' kreditu u d-data ta' kull radd lura jew ħlas ta' imposti.

Rimarki:

- (a) L-ammonti mħallsa miż-żewġ partijiet fi żminijiet differenti mhux neċessarjament ikunu ndaqs u mhux neċessarjament jithallsu f'intervalli ndaqs.
- (b) Id-data tal-bidu għandha tkun dik ta' l-ewwel gbid ta' kreditu.
- (c) Intervalli bejn id-dati użati fil-kalkolu għandhom ikunu espressi fi snin jew frazzjonijiet ta' sena. Sena hija preżunta li fiha 365 jum (jew 366 jum fi snin biżestili), 52 ġimgħa jew 12-il xahar indaqs. Xahar indaqs huwa preżunt li fih 30,41666 jum (i.e. 365/12) irrispettivament minn jekk hix sena biżestili jew le.
- (d) Ir-risultat tal-kalkolu għandu jiġi espress b'eżattezza ta' mill-inqas punt deċimali wiehed. Jekk il-figura fil-punt deċimali li ssegwi hija akbar minn jew uguali għal 5, iċ-ċifra f'dan il-post deċimali partikolari għandha tiżdied b'wiehed.
- (e) L-ekwazzjoni tista' tinkiteb mill-ġdid bl-użu ta' somma waħda u l-kunċett ta' flows (A_k), li jkun pożittiv jew negattiv, fi kliem iehor jew imħallas jew riċevut matul il-perjodi 1 sa k , espress fi snin, jiġifieri:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k(1+X)^{-t_k}$$

S huwa l-bilanċ preżenti tal-flows. Jekk l-għan hu li tinzamm l-ekwivalenza tal-flows, il-valur ikun zero.

▼ M1

II. L-assunzjonijiet mizjuda għall-kalkolu tar-rata perċentwali annwali ta' imposta għandhom ikunu kif ġej:

- (a) Jekk ftehim ta' kreditu jagħti lill-konsumatur libertà fil-ġbid ta' kreditu, l-ammont totali ta' kreditu għandu jitqies li jkun miġbud immedjatament u interament.
- (b) Jekk ftehim ta' kreditu jagħti lill-konsumatur il-libertà ta' ġbid ta' kreditu b'mod ġenerali iżda jimponi, fost il-modi differenti ta' ġbid, limitu fir-rigward tal-ammont ta' kreditu u l-perjodu ta' żmien, l-ammont ta' kreditu għandu jitqies bħala li ngħbed fl-aktar data bikrija prevista fil-ftehim u skont dawk il-limiti ta' ġbid.
- (c) Jekk ftehim ta' kreditu jipprovdi modi differenti għall-ġbid ta' kreditu b'imposti jew rati tat-tehid ta' self differenti, l-ammont totali tal-kreditu għandu jitqies bħala li ġie miġbud fl-ogħla imposta u rata ta' tehid ta' self applikata għall-mekkanizmu għall-ġbid ta' kreditu l-iktar komuni għal dan it-tip ta' ftehim ta' kreditu.
- (d) Fil-każ ta' faċilità ta' overdraft, l-ammont totali ta' kreditu għandu jiġi meqjus li huwa miġbud kompletament u għat-tul ta' żmien kollu tal-ftehim ta' kreditu. Jekk id-duratura tal-faċilità ta' overdraft mhix magħrufa, ir-rata perċentwali annwali ta' imposta għandha tiġi kkalkolata fuq is-suppożizzjoni li t-tul ta' żmien tal-kreditu huwa tliet xhur.
- (e) Fil-każ ta' ftehim ta' kreditu bla skadenza, hlief faċilità ta' overdraft, għandu jiġi meqjus li:
 - (i) il-kreditu pprovdut għall-perjodu ta' sena li jibda mid-data tal-ġbid tal-bidu, u li l-hlas finali magħmul mill-konsumatur iħassar il-bilanċ tal-kapital, l-imghax u imposti oħrajn, jekk ikun hemm;
 - (ii) il-kapital huwa mhallas mill-ġdid mill-konsumatur fi hlasijiet ndaqs kull xahar, li jibdeu xahar wara d-data tal-ġbid tal-bidu. Madankollu, f'każi fejn il-kapital għandu biss jithallas mill-ġdid bis-shih, fi hlas wahdieni, f'kull perjodu ta' hlas, ġbid suċċessivi u hlasijiet mill-ġdid tal-kapital kollu mill-konsumatur għandhom jitqiesu li jsiru fil-perjodu ta' sena. L-imghax u imposti oħrajn għandhom jiġu applikati skont il-ġbid u l-hlasijiet mill-ġdid tal-kapital u kif pprovdut fil-ftehim ta' kreditu.

Għall-ghanijiet ta' dan il-punt, ftehim ta' kreditu bla skadenza huwa ftehim ta' kreditu minghajr tul ta' żmien fiss u jinkludi krediti li għandhom jithallsu mill-ġdid bis-shih fil-perjodu jew wara l-perjodu, iżda la darba jithallsu mill-ġdid, jsiru disponibbli mill-ġdid biex jingibdu.

- (f) Fil-każ ta' ftehimiet ta' kreditu, hlief overdrafts u krediti bla skadenza kif imsemmi fl-assunzjonijiet stipulati fil-punti (d) u (e):
 - (i) jekk id-data jew l-ammont ta' ġbid mill-ġdid tal-kapital, li għandu jsir mill-konsumatur ma jistgħux jiġu aċċertati, għandu jitqies li l-hlas mill-ġdid isir fl-iktar data qrib ipprovduta fil-ftehim ta' kreditu u huwa għall-inqas ammont li jipprovdi għalih il-ftehim ta' kreditu;
 - (ii) jekk id-data tal-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu mhix magħrufa, id-data tal-bidu tal-ġbid għandha tkun meqjusa bħala d-data li tirriżulta fl-inqas intervall bejn dik id-data u d-data tal-ewwel hlas li għandu jsir mill-konsumatur.

▼ **M1**

- (g) Fejn id-data u l-ammont ta' hlas li għandu jsir mill-konsumatur ma jistghux jiġu aċċertati abbażi tal-ftehim ta' kreditu jew l-assunzjonijiet stipulati fil-punti (d), (e) jew (f), għandu jitqies li l-hlas isir skont id-dati u l-kundizzjonijiet mehtieġa mill-kreditur u, meta dawn ma jkunux magħrufa:
- (i) imposti tal-interessi jithallsu flimkien mal-hlas mill-ġdid tal-kapital;
 - (ii) imposta bla interess espressa f'somma wahdanija tithallas fid-data tal-konkluzjoni tal-ftehim ta' kreditu;
 - (iii) imposti bla interess espressi f'diversi hlasijiet jithallsu f'intervalli regolari, jibdwu mad-data tal-ewwel hlas mill-ġdid tal-kapital, u jekk l-ammont ta' hlasijiet tali mhuwiex magħruf għandhom jitqiesu bħala ammonti ndaq;
 - (iv) il-hlas finali jhassar il-bilanċ tal-kapital, l-imghax u imposti oħrajn, jekk ikun hemm.
- (h) Jekk il-limitu massimu applikabbli għall-kreditu għadu ma ġiex miftiehem, dak il-limitu massimu jitqies li hu EUR 1 500.
- (i) Jekk jiġu offruti rata tat-tehid ta' self u imposti differenti għal perjodu jew ammont limitat, ir-rata tat-tehid ta' self u l-imposti għandhom jitqiesu li huma l-ogħla rata għat-tul ta' żmien kollu tal-ftehim ta' kreditu.
- (j) Għal ftehimiet ta' kreditu tal-konsumatur li għalihom hija miftehma rata tat-tehid ta' self fissa fir-rigward tal-perjodu inizjali, li fi tmiem tiegħu tiġi ddeterminata rata tat-tehid ta' self ġdida u sussegwentement perjodikament aġġustata skont indikatur miftiehem, il-kalkolu tar-rata perċentwali annwali tal-imposti għandha tkun ibbażata fuq is-suppożizzjoni li, fi tmiem il-perjodu ta' rata tat-tehid ta' self fissa, ir-rata tat-tehid tas-self tkun l-istess bħal meta sar il-kalkolu tar-rata perċentwali annwali, abbażi tal-valur tal-indikatur miftiehem f'dak iż-żmien.

ANNEX II

INFORMAZZJONI STANDARD EWROPEA DWAR IL-KREDITU LILL-KONSUMATUR

1. Dettalji dwar l-identità u ta' kuntatt tal-kreditur/ta' l-intermedjarju tal-kreditu

Kreditur	[Identità]
Indirizz	[Indirizz ġeografiku li għandu jintuża mill-konsumatur]
Numru tat-telefon (*)	
Indirizz tal-posta elettronika (*)	
Numru tal-fax (*)	
Indirizz web (*)	
Jekk applikabbli	
Intermedjarju tal-kreditu	[Identità]
Indirizz	[Indirizz ġeografiku li għandu jintuża mill-konsumatur]
Numru tat-telefon (*)	
Indirizz tal-posta elettronika (*)	
Numru tal-fax (*)	
Indirizz web (*)	
(*) Din l-informazzjoni hija fakultattiva għall-kreditur	

Kull fejn hemm indikat “jekk applikabbli”, il-kreditur għandu jimla l-kaxxa jekk l-informazzjoni hija rilevanti għall-prodott ta' kreditu jew iħassar l-informazzjoni rispettiva jew ir-ringiela kollha jekk l-informazzjoni mhix rilevanti għat-tip ta' kreditu kkunsidrat.

Indikazzjonijiet bejn parentesi kwadri jagħtu spjega lill-kreditur u għandhom ikunu sostitwiti bl-informazzjoni korrispondenti.

2. Deskrizzjoni tal-karatteristiċi prinċipali tal-prodott ta' kreditu

It-tip ta' kreditu	
L-ammont totali tal-kreditu <i>Dan ifisser il-limitu massimu jew is-somom totali disponibbli taht il-ftehim ta' kreditu.</i>	
Il-kondizzjonijiet li jirregolaw il-ġbid tal-kreditu <i>Dan ifisser kif u meta inti tkun tista' tikseb il-flus.</i>	
It-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu	
Pagamenti bin-nifs u, fejn xieraq, l-ordni li bih il-pagamenti bin-nifs ser ikunu allokat	Int ser ikollok thallas dan li ġej: [L-ammont, in-numru u l-frekwenza tal-ħlasijiet li għandhom isiru mill-konsumatur] Interessi u/jew imposti ser jithallsu bil-mod li ġej:
L-ammont totali li inti ser ikollok thallas <i>Dan ifisser l-ammont tal-kapital misluf flimkien ma' l-interessi u l-ispejjeż possibbli relatati mal-kreditu tiegħek.</i>	[Is-somma ta' l-ammont totali tal-kreditu u l-ispiza totali tal-kreditu]
Jekk applikabbli Il-kreditu huwa mogħti fil-forma ta' ħlas differit għal merkanzija jew servizz jew huwa marbut mal-provvista ta' merkanzija speċifika jew l-ghoti ta' servizz Isem tal-merkanzija/servizz Prezz għal ħlas fil-pront	

▼B

Jekk applikabbli Garanziji meħtieġa <i>Din hija deskrizzjoni tal-garanzija li inti għandek taġti rigward il-fiehim ta' kreditu.</i>	[Tipi ta' garanziji]
Jekk applikabbli <i>Ħlasijiet lura ma jagħtux lok għal amortizzazzjoni immedjata tal-kapital.</i>	

▼C3**3. Spejjeż tal-kreditu**

Ir-rata ta' self jew, jekk applikabbli, rati ta' self differenti li japplikaw għall-fiehim ta' kreditu	[% — fissa, jew — varjabbli (bl-indiċi jew ir-rata ta' referenza applikabbli għar-rata ta' self inizjali) — perijodi]
Rata ta' imposta perċentwali fis-sena (APR) <i>Din hija l-ispiża totali espressa bħala perċentwali annwali tal-ammont totali tal-kreditu.</i> <i>L-APR qiegħda hemmhekk biex tghinek tqabbel offerti differenti.</i>	[% Eżempju rappreżentattiv li jsemmi l-assunzjonijiet kollha użati għall-kalkolu tar-rata li għandha tiġi indikata hawn]
Huwa obbligatorju biex jinkiseb il-kreditu jew biex jinkiseb il-kreditu fuq it-termini jew il-kondizzjonijiet ikkummerċjalizzati, li tiegħu — kuntratt ta' assigurazzjoni li jassigura l-kreditu, jew — kuntratt ta' servizz anċillari ieħor? <i>Jekk l-ispejjeż ta' dawn is-servizzi m'humix magħrufa mill-kreditur huma m'humix inklużi fl-APR.</i>	Iva/le; jekk iva, indika t-tip ta' assigurazzjoni Iva/le; jekk iva, indika t-tip ta' servizz anċillari

Spejjeż relatati

Jekk applikabbli Iż-żamma ta' kont wieħed jew ta' diversi kontijiet hija meħtieġa biex jiġu reġistrati kemm transazzjonijiet ta' ħlas kif ukoll għid ta' kreditu	
Jekk applikabbli Ammont ta' spejjeż għall-użu ta' mezz ta' ħlas speċifiku (per eżempju, karta ta' kreditu)	
Jekk applikabbli Kwalunkwe imposta oħra li tirriżulta mill-fiehim ta' kreditu	
Jekk applikabbli Kondizzjonijiet li taħthom jistghu jinbidlu l-ispejjeż imsemmija hawn fuq relatati mal-fiehim ta' kreditu	

▼ C3

Jekk applikabbli Obbligu tal-hlas ta' onorarji notarili	
Spejjeż fil-każ ta' hlas tard <i>Hlasijiet nieqsa jista' jkollhom konsegwenzi gravi għalik (pereżempju, bejgħ sfurzat) u jagħmlu l-kisba ta' kreditu aktar diffiċli.</i>	Fuqek ser jiġi impost l-ammont ta' [...] (ir-rata ta' interessi applikabbli u arranġamenti għall-aġġustar tagħha u, fejn applikabbli, imposti minhabba nuqqas ta' hlas)] għal hlasijiet tard.

▼ B

4. Aspetti legali importanti oħra

Dritt ta' rtirar <i>Inti għandek id-dritt li tirtira mill-fiehim ta' kreditu fi żmien 14-il jum kalendarju.</i>	Iva/le
Radd lura antiċipat <i>Għandek id-dritt li trodd lura l-kreditu kmieni fi kwalunkwe hin kompletament jew parzjalment.</i>	
Jekk applikabbli Il-kreditur huwa ntitolat għal kumpens fil-każ ta' pagament mill-ġdid antiċipat	[Determinazzjoni tal-kumpens (metodu ta' kalkolu) skond id-dispożizzjonijiet li jimplimentaw l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2008/48/KE]
Konsultazzjoni ta' database <i>Il-kreditur irid jinfurmak immedjatament u mingħajr hlas bir-riżultat ta' konsultazzjoni ta' database, jekk applikazzjoni għal kreditu tkun rifjutata abbażi ta' tali konsultazzjoni. Dan ma japplikax jekk l-ġħoti ta' tali informazzjoni huwa pprojbit bil-liġi tal-Komunità Ewropea jew huwa kontra l-oġġettivi tal-politika pubblika jew is-sigurtà pubblika.</i>	
Dritt għal abbozz ta' fiehim ta' kreditu <i>Għandek id-dritt, fuq talba, li tikseb kopja ta' l-abbozz tal-fiehim ta' kreditu mingħajr hlas. Din id-dispożizzjoni ma tapplikax jekk il-kreditur fil-hin tat-talba ma jkunx lest li jipproċedi bil-konkluzjoni tal-fiehim ta' kreditu miegħek.</i>	
Jekk applikabbli Il-perijodu ta' żmien li matulu l-kreditur huwa marbut bl-informazzjoni prekuntrattwali	Din l-informazzjoni hija valida minn sa ...

Jekk applikabbli

▼B

5. Informazzjoni addizzjonali fil-każ ta' kummerċjalizzazzjoni mill-bogħod ta' servizzi finanzjarji

(a) dwar il-kreditur	
Jekk applikabbli Rappreżentant tal-kreditur fl-Istat Membru ta' residenza tiegħek Indirizz Numru tat-telefon (*) Indirizz tal-posta elettronika (*) Numru tal-fax (*) Indirizz web (*)	[Identità] [Indirizz ġeografiku li għandu jintuza mill-konsumatur]
Jekk applikabbli Reġistrazzjoni	[Ir-reġistru kummerċjali li fih huwa mdahhal il-kreditur u n-numru ta' reġistrazzjoni tiegħu jew mezzi ekwivalenti ta' identifikazzjoni f'dak ir-reġistru]
Jekk applikabbli L-awtorità superviżorja	
(b) dwar il-ftehim ta' kreditu	
Jekk applikabbli Eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar	[Struzzjonijiet prattiċi għall-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar li jindikaw, inter alia, il-perijodu għall-eżerċizzju tad-dritt; l-indirizz li fih għandha tintbagħat in-notifika ta' l-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar; u l-konsegwenzi tan-nuqqas ta' eżerċizzju ta' dak id-dritt]
Jekk applikabbli Il-liġi meħuda mill-kreditur bħala l-bażi għall-istabbiliment tar-relazzjonijiet miegħek qabel il-konklużjoni tal-kuntratt ta' kreditu	
Jekk applikabbli Klawzola li tistabbilixxi il-liġi regolatorja applikabbli għall-ftehim ta' kreditu u/jew il-qorti kompetenti	[Il-klawzola rilevanti għandha titnizzel hawn]
Jekk applikabbli Reġim lingwistiku	L-informazzjoni u t-termini kuntrattwali ser jiġu furnuti bil-[lingwa speċifika]. Bil-kunsens tiegħek, ahna bi ħsiebna nikkomunikaw bil-[lingwa/lingwi speċifiċi] matul it-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu
(ċ) fir-rigward ta' rizarċiment	
Eżistenza ta' u aċċess għal mekkanizmu ta' ilment barra mill-qorti u ta' rizarċiment	[Jekk jeżistix jew le mekkanizmu ta' ilment barra mill-qorti u ta' rizarċiment għall-konsumatur li huwa parti għall-ftehim ta' kreditu u, jekk iva, il-metodi ta' l-aċċess għalih]
(*) Din l-informazzjoni hija fakultattiva għall-kreditur	

ANNEX III

INFORMAZZJONI EWROPEA DWAR IL-KREDITU LILL-KONSUMATUR GHAL

(1) overdraft

(2) kreditu lill-konsumatur offrut minn ċerti organizzazzjonijiet ta' kreditu (Artikolu 2(5) tad-Direttiva 2008/48/KE)

(3) konverżjoni ta' dejn

1. Dettalji dwar l-identità u ta' kuntatt tal-kreditur/ta' l-intermedjarju tal-kreditu

Kreditur	[Identità]
Indirizz	[Indirizz ġeografiku li għandu jintuża mill-konsumatur]
Numru tat-telefon (*)	
Indirizz tal-posta elettronika (*)	
Numru tal-fax (*)	
Indirizz web (*)	
Jekk applikabbli	
Intermedjarju tal-kreditu	[Identità]
Indirizz	[Indirizz ġeografiku li għandu jintuża mill-konsumatur]
Numru tat-telefon (*)	
Indirizz tal-posta elettronika (*)	
Numru tal-fax (*)	
Indirizz web (*)	

(*) Din l-informazzjoni hija fakultattiva għall-kreditur

Kull fejn hemm indikat “jekk applikabbli”, il-kreditur għandu jimla l-kaxxa jekk l-informazzjoni hija rilevanti għall-prodott ta' kreditu jew iħassar l-informazzjoni rispettiva jew ir-ringiela kollha jekk l-informazzjoni mhix rilevanti għat-tip ta' kreditu kkunsidrat.

Indikazzjonijiet bejn parentesi kwadri jagħtu spjega lill-kreditur u jridu jkunu sostitwiti bl-informazzjoni korrispondenti.

2. Deskrizzjoni tal-karatteristiċi prinċipali tal-prodott ta' kreditu

It-tip ta' kreditu	
L-ammont totali tal-kreditu <i>Dan ifisser il-limitu massimu jew is-somom totali disponibbli taħt il-qbil ta' kreditu.</i>	
It-tul ta' żmien tal-ftehim ta' kreditu	
Jekk applikabbli Inti tista' tintalab trodd lura l-ammont sħiħ ta' kreditu [fuq talba] fi kwalunkwe hin.	

3. Spejjeż tal-kreditu

Ir-rata ta' self jew, jekk applikabbli, rati ta' self differenti li japplikaw għall-ftehim ta' kreditu	[% — fissa jew — varjabbli (bl-indiċi jew ir-rata ta' referenza applikabbli għar-rata tas-self inizzjali)]
--	---

▼B

Jekk applikabbli Ir-rata ta' imposta percentwali fis-sena (APR) (*) <i>Din hija l-ispiża totali ta' kreditu espressa bħala percentwali annwali ta' l-ammont totali ta' kreditu. L-APR qiegħda hemmhekk biex tghinek tqabbel offerti differenti.</i>	[% Eżempju rappreżentattiv li jsemmi l-assunzjonijiet kollha użati għall-kalkolu tar-rata li għandha tiġi indikata hawn]
Jekk applikabbli Spejjeż Jekk applikabbli Il-kondizzjonijiet taht liema dawk l-ispejjeż jistgħu jinbidlu	[L-ispejjeż applikabbli mill-hin meta l-ftehim ta' kreditu jiġi konkluz]
Spejjeż fil-każ ta' hlas tard	►C2 Inti ser tkun impost [... (rati ta' interessi u arrangamenti għall-aġġustament tar-rata u, fejn applikabbli, imposti minhabba nuqqas ta' hlas)] għal hlasijiet tard. ◄

(*) Mhux applikabbli għal Informazzjoni Ewropea dwar il-Kreditu lill-Konsumatur għal Overdraft f'dawk l-Istati Membri li jiddeciedu abbażi ta' l-Artikolu 6(2) tad-Direttiva 2008/48/KE li l-APR mhux mehtiega għal overdraft.

4. Aspetti legali importanti ohra

Terminazzjoni tal-ftehim ta' kreditu	[Il-kondizzjonijiet u l-proċedura għat-terminazzjoni tal-ftehim ta' kreditu]
Konsultazzjoni ta' database <i>Il-kreditur irid jinfurmak immedjatament u mingħajr hlas bir-riżultat ta' konsultazzjoni ta' database, jekk applikazzjoni għal kreditu tkun rifjutata abbażi ta' tali konsultazzjoni. Dan ma japplikax meta l-ġhoti ta' tali informazzjoni huwa pprojbit bil-liġi tal-Komunità Ewropea jew huwa kontra objettivi tal-politika pubblika jew is-sigurtà pubblika.</i>	
Jekk applikabbli Il-perijodu ta' żmien li matulu l-kreditur huwa marbut mill-informazzjoni prekuntrattwali.	Din l-informazzjoni hija valida minn sa ...

Jekk applikabbli

5. Informazzjoni addizzjonali li għandha tingħata jekk l-informazzjoni prekuntrattwali hija providuta minn ċerti organizzazzjonijiet ta' kreditu (Artikolu 2(5) tad-Direttiva 2008/48/KE) jew li għandha x' taqşam ma' kreditu lill-konsumatur għal konverżjoni ta' dejn

Pagamenti bin-nifs u, fejn xieraq, l-ordni li bih il-pagamenti bin-nifs ser ikunu allokat.	Int ser ikollok thallas dan li ġej: [Eżempju rappreżentattiv ta' tabella ta' hlasijiet li tinkludi l-ammont, in-numru u l-frekwenza tal-hlasijiet li għandhom isiru mill-konsumatur]
L-ammont totali li inti ser ikollok thallas	

▼B

Radd lura antiċipat <i>Għandek id-dritt li trodd lura l-kreditu kmieni fi kwalunkwe hin kompletament jew parzjalment.</i> Jekk applikabbli	
Il-kreditur huwa ntitolat għal kumpens fil-każ ta' pagament mill-ġdid antiċipat	[Determinazzjoni tal-kumpens (metodu ta' kalkolu) skond id-dispożizzjonijiet li jimplimentaw l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2008/48KE]

Jekk applikabbli

6. **Informazzjoni addizzjonali li għandha tingħata fil-każ ta' kummerċjalizzazzjoni mill-bogħod ta' servizzi finanzjarji**

(a) dwar il-kreditur	
Jekk applikabbli Rappreżentant tal-kreditur fl-Istat Membru ta' residenza tiegħek Indirizz Numru tat-telefon (*) Indirizz tal-posta elettronika (*) Numru tal-fax (*) Indirizz web (*)	[Identità] [Indirizz ġeografiku li għandu jintuża mill-konsumatur]
Jekk applikabbli Reġistrazzjoni	[Ir-reġistru kummerċjali li fih huwa mdahhal il-kreditur u n-numru ta' reġistrazzjoni tiegħu jew mezzi ekwivalenti ta' identifikazzjoni f'dak ir-reġistru]
Jekk applikabbli L-awtorità superviżorja	
(b) dwar il-ftehim ta' kreditu	
Dritt ta' rtirar <i>Inti għandek id-dritt li tirtira mill-ftehim ta' kreditu fi żmien 14-il jum kalendarju.</i> Jekk applikabbli Eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar	Iva/le [Struzzjonijiet prattiċi għall-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar li jindikaw, fost oħrajn, l-indirizz li fih għandha tintbagħat in-notifika ta' l-eżerċizzju tad-dritt ta' rtirar; u l-konsegwenzi tan-nuqqas ta' eżerċizzju ta' dan id-dritt]
Jekk applikabbli Il-liġi meħuda mill-kreditur bħala bażi għall-istabbiliment tar-relazzjonijiet miegħek qabel il-konklużjoni tal-kuntratt ta' kreditu	
Jekk applikabbli Klawżola li tistabbilixxi l-liġi applikabbli għall-ftehim ta' kreditu u/jew il-qorti kompetenti	[Il-klawżola rilevanti għandha titniżżel hawn]

▼B

Jekk applikabbli Reġim lingwistiku	L-informazzjoni u t-termini kuntrattwali ser jiġu furnuti bil-[lingwa speċifika]. Bil-kunsens tiegħek, ahna bi ħsiebna nikkomunikaw bil-[lingwa/lingwi speċifiċi] matul it-tul ta' zmien tal-ftehim ta' kreditu.
(ċ) fir-rigward ta' rizarċiment	
Eżistenza ta' u aċċess għal mekkaniżmu ta' ilment barra mill-qorti u ta' rizarċiment	[Jekk jeżistix jew le mekkaniżmu ta' ilment barra mill-qorti u ta' rizarċiment għall-konsumatur li huwa parti għall-ftehim ta' kreditu u, jekk iva, il-metodi ta' l-aċċess għalih]
(*) Din l-informazzjoni hija fakultattiva għall-kreditur.	